

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăci nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Cuvântul Metropolitului.

Cum am spus în numărul din urmă, Duminecă s'au deschis sinoadele bisericii noastre române gr.-or. în Sibiu, Arad și Caransebeș.

Sinoadele le deschid arhieriei prin câte o cuvântare, după care se face constituirea sinoadelor și apoi încep debaterile.

Dând o dare de seamă despre aceste în alt loc al foii noastre, publicăm mai la vale frumoasa vorbire a arhiepiscopului și metropolitului, Escelenței Sale *Mefianu*, prin care a deschis sinodul arhiepiscopesc din Sibiu.

Eată cuvântul Metropolitului:

Christos a înviat!

Domnilor deputați!

Precum se bucură părintele cel despărțat de fiii sei, când după un interval de timp se vede earăși cercetat de acei fii, în scopul de a combina și a conlucra la cele de lipsă, la înaintarea familiei: tot asemenea mă bucur și eu acum, domnilor deputați, când mă ved încunjurat de d-voastră, iubii mei fii sufletești, în scopul de a conlucra la înaintarea clerului și poporului, biserica cea vie a Domnului, familia cea mare din care toți facem parte.

Deci salutându-vă cordial de bunăvenire, vă implor dela cer încă mulți ani de conlucrare mănoasă la opul cel mare al viitorului nostru.

Ca reprezentanți și fruntași ai clerului și poporului nostru aveți o mare și frumoasă misiune, dlor deputați, *misiunea de a pune și înțelepciunea d-voastră în serviciul sfintei noastre biserici*, pentru-ca să fie și în aceste timpuri de cercare, și pentru totdeauna și în viitor, ceea-ce fu și în trecut de-a lungul secolilor, *mângâierea și întărirea noastră*, în toate împrejurările vieții. Să fie liman de mântuire și isvor de lumină și cultură religioasă morală, și conducătoarea noastră la binele vremelnic și la fericirea cea vecinică.

Știut este, domnilor deputați, că dacă pe lângă tot trecutul nostru duros, nu ne-am pierdut în noianul timpurilor, ci am rămas în sfânta legătură a unității credinței în Dumnezeu, *a limbii și datinelor părintești*; dacă am rămas *ceea-ce suntem*: avem a o mulțum, după Dumnezeu, *puterii ce-i dă-tătoare de viață a bisericii străbune*, avem a o mulțum faptului, că fericii noștri părinți, cunoscând puterea cea vitală a bisericii noastre naționale, și-au concentrat toată încrederea în acea biserică, în care și-au și aflat adevăratul liman al mântuirii.

Ear' dacă biserica noastră străbună, domnilor deputați, chiar și atunci, când

înșasi era subjugată, ne-a fost adevărat liman mântuitor de pericolele amenințătoare, cu atât mai puternic liman ne va fi ea astăzi și în viitor, când din îndurarea lui Dumnezeu și grația Maieștății Sale, gloriosului nostru Împărat și Rege *Francisc Iosif I.*, la stăruințele prea demnilor noștri fruntași, a devenit *liberă și autonomă*.

Așa este, domnilor deputați! biserica străbună va fi și în viitor și pentru totdeauna, precum fu și în trecut, nu numai adăpostul și limanul nostru cel tare, în valurile furtunoase ale vieții: dar și *conducătoarea noastră cea mai sigură*, la binele vremelnic și la fericirea vecinică; însă numai *dacă vom fi ne și noi la ea*, cu aceeași credință în Dumnezeu, cu aceeași tărie și însuflețire, cu care au ținut și fericii noștri părinți; dacă ne vom grupa și noi cu aceeași căldură și dragoste evanghelică în jurul ei, și dacă ne vom interesa de ea ca de adevăratul isvor al binelui și fericirii noastre.

Este deci, nu numai o mare datorință, dar și cel mai mare interes al nostru, a ține cu toată tăria convingerei la acea prețioasă moștenire părintească, conservându-o în toată sfințenia, pentru a o lăsa și urmașilor noștri deasemenea scumpă moștenire.

Este o mare datorință și un mare interes al nostru, domnilor deputați, a desvolta și cultiva tot mai mult geniul cel mareț al bisericii străbune, ca să ne fie pururea isvor nesecat de binecuvântare. Căci dacă fac aceasta alte națiuni și popoare, mai înaintate, în frunte cu aristocrația lor cea mai înaltă; dacă și acelea prin biserică tind a ajunge binele vremelnic și fericirea eternă, cu cât mai virtos avem a o face noi, cari *suntem mai mult decât alții avisați la biserica noastră națională!*

De aceea, când clerul și poporul v'a distins pe d-voastre cu alegerea la acest sinod arhiepiscopesc, a făcut aceasta în firma convingere, că d-voastre veți justifica pe deplin încrederea de care v'ați învrednicit. Și așa, cu înțelepciunea ce vă caracterizează, veți sprigini din toate puterile, nisuințele cele salutare ale maicei noastre biserici întru a-și împlini, în măsură tot mai mare, frumoasa ei *misiune culturală*, pe baza credinței în Dumnezeu, în folosul nostru și al iubitei noastre patrii.

Pe cât este de mare și de frumoasă această chemare a d-voastre, domnilor deputați, căci ce poate fi mai mareț și mai frumos decât o asemenea conlucrare nobilă a fraților celor mai mari în folosul celor mai mici, — pe atât este ea și de grea. Să sperăm însă, că cu ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, prin-

tr'o conlucrare armonică o vom putea împlini cu bun succes spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul nostru temporal și etern.

Fiind convins, domnilor deputați, că toate acestea chiar așa le simțiți și le doriți și d-voastre, nu ne rămâne decât să rugăm și aici pe bunul Dumnezeu, ca la toate nisuințele noastre, să ne umbreze cu duhul *înțelepciunii, al dragostei și al buneii înțelegeri*, cu al cărui ajutor am putut spori frumos și anul trecut, în cele bune și folositoare. Acelui duh dumnezeesc avem a mulțumi mai multe rezultate îmbucurătoare ale străduințelor noastre din anul trecut, cari vi-se prezintă în rapoartele consistoriale, amintind aici numai două mai de interes, și anume: unul, că distribuirea întregii dotațiuni preotești delastat, stabilită prin art. de lege XIV. din 1898, mulțumită înaltului guvern, s'a rezolvit conform dorinței congresului nostru național-bisericesc din anul trecut, ca preoții să-și primească competențele lor *prin autoritatea noastră bisericească*; ear' altul este, îndeplinirea lucrărilor pregătitoare pentru *biserica noastră catedrală ce se va zidi*, cari au și dat frumos îndemn fericitilor răposați, de memorie în veci binecuvântată, domnului *Ioan Bădilă*, jude regesc, și doamnei sale consorte, *Ioana* născută *Moldovan*, de aici, încă fiind în viață a dona pentru catedrala ce se va zidi câte 2000, la olaltă 4000 de coroane.

În deplină convingere, că prea bunul D-zeu ne va inspira și mai departe, tot de același duh sfânt, ca să ne putem împlini tot cu mai multe rezultate bune frumoasa noastră misiune, declar sesiunea sinodului nostru arhiepiscopesc pe anul 1900 de deschisă.

Pentru pace. Monarchul nostru e pentru legarea păcii între luptătorii din Atrica-sudică, și e vorba că cu ocaziunea vizitei la Berlin va pune pe tapet chestia intervenirii puterilor mari europene, fiindcă e temere, că focul s'ar putea întinde și asupra Europei. Pasul acesta îl face Monarchul, — după-cum se șvonește, — cu învoirea reginei Angliei.

Intâlnirea domnitorilor. Unui ziar de frunte din Magdeburg i-se depeșează din Petersburg, că Tarul Rusiei va avea negreșit întâlnire cu împăratul Germaniei și cu Domnitorul nostru, pe la finea lunii Septembrie. Planul e făcut așa, ca întâlnirea să aibă loc la Paris, unde numiții domnitori vor merge să viziteze deodată esposiția.

În ton energic răspunde organul de publicitate al Slovacilor „Narodnie Novine“ la un apel ce-l adresează mai mulți fruntași maghiari publicului, în favorul reuniunii de maghiarizare F. M. K. E. care, zice-se în apel, are menirea să împedecă realizarea programului Slovacilor, de a forma pe teritoriul Ungariei un stat panslav. Numitul ziar naționalist scrie așa:

»Subscriitorii apelului afirmă, că există un program al Slovacilor, care are de scop formarea unui stat panslav pe teritoriul sfintei coroane maghiare. Noi declarăm afirmarea de minciună infamă până-când subscriitorii nu ne arată programul, în care e trecută ca scop, năzuința politică a Slovacilor, de a alcătui un stat panslav pe teritoriul sfintei coroane maghiare.»

Sântem siguri că subscriitorii nu vor dovedi, pentru-că nu pot dovedi lucrul acesta. Dar' nici de obiceiul vechiu de a afirma neadevăruri nu se vor lăsa, pentru-că doar' politica maghiară din minciună trăește și prin minciună se ține la suprafață! Așa scrie „Tribuna“, de unde luăm această veste.

Măsuri energice de controlă a luat guvernul unguresc față cu cei ce trec în România. A dat ordin aspru direcțiunilor dela căile ferate ungare și autorităților publice maghiare dela graniță să controleze cu cea mai mare scrupulositate pasapoartele și să nu dea trecere în România celor ce n'au pasapoarte în toată regula. Totodată guvernul maghiar a cassat certificatele ce se dădeau până acuma, pe timp scurt de 24 ore, pentru trecerea în România. Ce vor mai însemna și măsurile acestea aspre??

La Berlin. Din prilejul vizitei Monarchului nostru, ce o va face casei imperiale din Germania, va merge la Berlin, pentru a asista la toate festivitățile, și moștenitorul de tron al României, A. S. R. Principele Ferdinand, care în momentul de față se află în Abbazia, cu întreaga curte română.

Listele alegătorilor dietali. Dela comitetul central al comitatului Sibiiu pentru alegerile dietale, se face cunoscut, că listele provisorie ale alegătorilor dietali din cele patru cercuri electorale ale comitatului Sibiiu se vor espune spre vedere publică din 5—25 Maiu în biroul comitatens de expedițiune (casa comitatului); listele alegătorilor orașului Sebeșul-săsesc vor fi espuse în același timp în biroul magistratului din Sebeș, ear' ale comunelor în cancelariile notariatelor cercuale, având drept fiecare să iee privire în ele în timpul dela 8—12 ore a. m., ear' dela 2—6 ore p. m. a lua copii de pe ele.

Reclamări în privința persoanei propriie, ori în contra inducerii sau omiterii din listă a cutăruia, sau cu privire la alte erori, este îndreptățit a face oricine din 5—15 Maiu. Aceste reclamațiuni vor fi asemenea espuse vederei publice amăsurat normelor înșirate mai sus, având ori-cine dreptul de a face observări asupra reclamațiunilor în timpul din 16—25 Maiu.

Reclamațiunile au să fie adresate în scris comitetului central-electoral comitatens, provăzute cu documentele necesare, respective magistratului Sebeșului, și respective în comunele mari primăriilor, ear' în comune mici notariatelor cercuale. În același act se pot face reclamațiuni cu privire la mai multe persoane, observările însă trebuie făcute separat la fiecare reclamație (§§. 44, 45, și 46 din art. de lege XXXIII. din 1874).

Sinoadele.

Duminecă s'au deschis toate trei sinoadele ale bisericii române gr-or. În 2—3 zile sinoadele s'au ocupat cu verificarea deputaților, adecă s'a vėzut cari deputați au fost aleși în regulă, apoi cu constituirea, adecă alegerea notarilor și a comisior, cari iau la respăr socotelile și lucrările consistorului și vin de dau socoteală sau raport în sinod, pe temeiul căruia apoi sinodul aduce hotăriri.

Sinodul archidiècesan Mercuri a intrat în lucrările mai însemnate. În ziua aceasta s'au desbătut rapoartele despre starea bisericilor și a școalelor din ar-

chidiecesă și rapoartele în mare parte s'au luat la cunoștință.

S'a mai desbătut apoi arondarea de nou sau împărțirea de nou a tractelor și s'a hotărît, că două tracte; a Avrigului și a Dobrei să înceteze a mai fi, când vor deveni vacante, ear' tractul Solnoc și Cetatea-de-Peatră să împreună într'unul. La alte vre-o 20 de tracte s'au făcut schimbări mai mici, dându-li-se la unele câte două-trei parochii, luate dela altele.

Lucrările continuă.

Procesele „Tribunei“ pentru lancu.

În vremea domniei „legei, dreptului și dreptăței“, după-cum a zis prim-ministrul Széll, i-se fac vrednicului nostru organ național „Tribuna“ procese strașnice, nu mai puțin decât pentru șapte articoli, în cari s'a veștejit purtarea miserabilă a procurorului Lázár, care a vătėmat pomenirea marelui nostru lancu.

Eată articolele improcesuate:

„Prețindem satisfacție!“ articol publicat în nrul 263 a. tr. al „Tribunei“.

„Procurorului hienă“, poezie, publicată în nrul 264;

„Apel la tinerime“, apărut în nrul 262 și,

câte un articol publicat în nrul: 257, 258, 260 și 361 din anul trecut al „Tribunei“.

Pentru articolele două dintăiu a luat răspunderea autorul lor, dl Ioan Scurtu. Pentru al treilea va răspunde în fața judecătoriei maghiare autorul dl G. Novacovici, ear' celelalte patru rămân în sarcina redacțiunii „Tribunei“.

Cu privire la articolele două dintăiu, dl Scurtu a fost ascultat din partea judeului de instrucție din Cluj, care l'a pus sub acuză. Dl Scurtu a înaintat în contra acestei hotăriri un recurs, scris românește și în ton aspru, care face cinste vrednicului tiner Scurtu.

Nu-i vorbă, frumoase vremuri de drept și dreptate am mai ajuns. Tu batjocorit, tu hulit și tot tu improcesuat și osândit!

FOIȚA.

ROBUL.

Cântec bătrănesc din Ardeal.

Cules de Ilie Cleja din Salva (Ardeal), Invăt. în Maramureș.

Pe cel deal îndelungat
Merge-un car înferecat,
Dar' în car cine-i culcat
Un tiner robuș legat;
Și'napoia carului
Merge mama robului
Tot plângend și suspinând
Și din graiu așa zicend:
— Dragilor birșiilor!
Lăsați boii 'ncetșor,
Că robu-i al meu ficior.
Dar' robul din graiu grăia:
— Du-te mamă la focul
Că 'mi-ai mâncat norocul,

Eu când am fost mititel
Nu mă-nvėtai plugărel,
Ci mă-nvėtai tãlhărel;
Furai cepe din grădini,
Custuri de pe la vecini
Și jurai cu casa toată
Că tu nu ești vinovată.
Dar' dacă m'am mai mărit,
Furam oi și furam boi
Toate le-am mâncat cu voi,
Dar' acum mai înapoi
Furai calul galbenul
Și-acum 'mi-am mâncat capul.
Mumă-sa din graiu grăia:
— Dragilor birșiilor!
Robul de li-ți deslega
Eu cu mierța bani voi da.
Dar' robul din graiu grăia:
— Lasă-ți banii dumnitale
Să-ți fie de comendare
Și altul nu mă căta
Că tu 'mi-ai făcut asta.

Poesii populare.

Din Bostas.

Culese de Dem. L. Todoran, dascăl român.

Până-i omul tinerel
Să leagă dorul de el,
Dacă omu-'mbătrănește
Și dorul îl părăsește.

M'aș duce cu luna-n nor
Nu mă pot de-al mândrii dor,
M'aș duce cu luna-n stele
Nu mă pot de-a mândrii jele.

Până nu aveam drăguță
Îmi părea noaptea micuță,
Dar' de când drăguță am
Noaptea-mi este cât un an.

Trecui valea pe punctișă
La-o tineră copilișă,
Nu ști țese, nu ști coasă
Dar' 'mi-e dragă, că-i frumoasă.

DIN LUME.

Răsboiul din Africa.

În săptămâna aceasta Englezii au eliberat orașul *Vepener*, încunjurat de Buri. Roberts a voit să rupă legătura între oastea de frunte a Burilor și între cetele din partea de meazăzi a Orangeului, dar n'a isbutit. Știrile mai nouă sunt următoarele:

Burilor le-a succes retragerea din sudul Orange-ului, fără-ca să poată fi împedecați. Numai lângă *Tabanehu* s'a oprit o ceată de Buri, ca să acopere retragerea oastei principale. Aici Burii au fost atacați de Englezi, cari numai după o luptă grea au putut ocupa *Tabanehu*. Lupta s'a dat lângă *Ejesternek*, și după-cum se raportează, trupele auxiliare din Canada au suferit mari pierderi.

În *Tabanehu* se află de prezent 23 mii de soldați englezi. Roberts de aici voeste a împedeca pe Buri, ca să nu mai străbată spre sud. Calea dintre *Bloemfontein* și *Tabanehu* va fi păzită de detașamentul generalului *Polecarew*.

În partea vestică Burii 'și-au' re-luat lângă *Warrenton*, poziția, din care fuseseră alungați. Aceasta știre o aduce *Daily Telegraph*.

Deputația de pace a Burilor a sosit în 30 Aprilie c. în Amsterdam. Poporația 'i-a' făcut pe străde primire festivă. Deputația a conferat cu primarul.

Din toată lumea.

Incoronare.

Împăratul Germaniei, după-cum se depeșează din Hamburg, dimpreună cu împărăteasa, se va încorona de rege al Prusiei, la 18 Octomvrie c. în *Königsberg*. Vor fi prezenți domnitorii și prinții germani.

Linște în Creta.

Din *Roma* se anunță, că de oare-ce în insula Creta ordinea și liniștea e pe deplin restabilită și asigurată, puterile, cari mai au trupe acolo, au început pertractări, ca succesive să le retragă din insulă până la toamnă.

Din Svedia.

Comisia de constituție a propus came-rei svediane, se pună sub acuză ministerul, din motiv că a denumit, contrar §. 107 din constituție, pe Norvegianul *Ditten* în un post de frunte în ministerul de esterne.

Din Rucăr.

Culese de *George Buca*.

Foaie verde de bănuț

Aseară 'mi-am prins drăguț,

Dar' nu 'l-am prins de stătut.

'L-am prins numai de cercare

Să vedem ce minte are.

Ii mintea copilărească

Că nu ști eum să iubească,

Că iubește de cu seară

Când is dușmanele-afară,

Să iubească 'n miez de noapte

Când dorm dușmanele toate.

Spune-'mi mândro-adevărat

Cu ce apă to-ai spălat

De pe mini m'ai fermecat,

De-am lăsat caru 'ncărcat

Și-un loc de fân negreblat

Și-am fugit la tine 'n sat?

Eu-'ți spun bade-adevărat

Cu ce apă m'am spălat,

Cu apă din trei fântâni,

SCRISORI.

Producții de-ale meseriașilor.

Ni-se trimit următoarele scrisori din Sibiiu și Orăștie, despre producțiile har-nicelor însoțiri ale meseriașilor noștri din aceste două locuri.

Eată ce ni-se scrie;

Din Sibiiu.

Ședința literară a 4 a a „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“, ținută Joi seară în 13/26 Aprilie c., sub conducerea presidentului *Victor Tordășianu*, cu tot timpul nefavorabil, se numără și ea între cele reușite, atât în ce privește numărul participanților, cât și al debutanților. Cuvântul presidial de deschidere a ședinței a fost urmat de *Poutpouriul româneec* al compozitorului nostru *Iac. Murășan*, executat la clavier prin d-șoara *Eugenia Grecu*, care face frumoase progrese pe acest teren. Sodalul cismar dl *Valeriu Grindean* cetește la înțeles o parte din *Doinele populare* ale lui *I. P. R.*, ear' după d-sa urmează poezia *„Mama“* de *George Coșbuc*, declamată de d-șoara *Elenușa Buian*, carea deși se produce pentru primadată, a mulțumit auditorul. Dl *Constantin Ban*, sodal curelar, a făcut mult haz prin cetirea cu accent a poeziei *„Omul rău însurat“* de *Atanasie Geor-giu*. Eroul serei de astă-dată a fost elevul din secțiunea pedagogică a seminarului *„Andreian“* dl *Teodor Libeg*, declamând de tot frumos poeziile *„Căii Țiganului“* și *„Țiganul și ursoaica“* de *Speranță*. Dl *Libeg*, care promite a ajunge un dibaciu declamator, prin fericita idee de a ne delecta pe noi meseriașii cu prestațiunile sale — a câștigat titlu la recunoștința noastră. Încheierea ședinței a revenit tot d-șoarei *Eugenia Grecu* prin executarea la pian a valsului *„Zina munților“* de *Ivanovici* și a mai multor sërbe. E de însemnat, că sala de ședințe a Reuniunii noastre, din lună în lună ajunge a fi tot mai frumoasă, mai atrăgătoare. D-șoarele din cor tin să țină pas cu domni în ce privește dăruirea de obiecte de decorațiune a sălei. Cu acest prilej am observat 3 oale cu flori artificiale (catifea), dăruite de damele din cor și tot aseară damele au luat hotărîrea să ne surprindă cu un frumos covor, cu care să se copere clavierul Reuniunii, covor ce să se brodeze prin fiecare membră a corului. (*Un sodal*).

Cu trei ruji din trei grădini

Unde mă vezi să suspini,

Cu trei ruji, cu trei bujori,

Unde mi-'i vedea să mori.

Știu bine că-'i badea dus

Tot îmi pare că-'l auz,

Nu-mi pare rău că s'a dus

Da-mi pare că nu 'mi-a spus

Să-'i fac merinde de-ajuns,

Merinjoară de un ban

Să vie badea la an,

Cernută prin sprâncenele

Frământată prin inele

Și-'i dospită pe limbuță

Și coaptă pe inimuță.

Mătrăgună trei jirezi

Bădiț ca al meu nu vezi,

Pe el îi cămașa albă

La grumazi năframă neagră,

Pe dinsus de gurișoară

Cunună de mustăcioare,

Ochii lui is mură neagră

Numai gura lui mi dragă,

Din Orăștie.

Din Orăștie primim următoarele: Reprezentația teatrală dată de *„Reuniunea meseriașilor români din Orăștie“* Luni, în 23 n. l. c., având în vedere că meseriașii noștri numai seara, după obo-sitoarea muncă de peste zi se mai pot ocupa și cu alte lucruri, putem zice că a reușit peste așteptare de bine.

Primul punct din program: *„Herșcu Boccegiul“*, predat de dl *Rusalin Ionescu* a stîrnit mult haz în public, căci d-sa 'și-a' dat toată silința, ca să interpreteze cât se poate mai bine pe *Jidanul negustor*, care cu sacul în spate încercat cu tot felul de obiecte, umblă pe străde strigând după cumpărători și apărându-se cu cotul de câinii ce-'i ese în drum și se iau după dînsul. Nu putem deci avè decât cuvinte de laudă la adresa dlui *Ionescu* și dorința, ca să-l putem vedè cât mai des pe scenă.

Al doilea punct a fost: *„Dragostea“*, predată de dl *George Dreghici*, d-șoara *Valeria Grofu*, dl *Ioan Tomușa* și d-ra *Safta Adamescu*; ear' al treilea și cel din urmă punct a fost: *„Băi de mare“*, predată de domni *Dumitru Martin* și *Rusalin Ionescu* și de doamna *Lucreția Martin* și d-șoarele *Safta Adamescu* și *Rosa Rațiu*. În general luat diletanții s'au achitat cât se poate de bine de rolurile lor, în cea din urmă mai ales d-na *Lucreția Martin* și *George Dreghici*. Publicul 'i-a' răsplătit cu dese și lungi aplause.

A urmat apoi dansul, care a durat cu mare animație până în zori de zi.

Resultatul material al petrecerei încă a fost destul de mulțumitor, rămânând pentru fondul Reuniunii un venit curat de 51 fl. 70 cr.

Dee Dumnezeu, ca cât mai des să avem fericirea a ne vedè întruniți la astfel de petreceri sociale.

Un participant.

Din Șoimușul-român.

(De pe *Têrnava-mică*).

— 15/28 Aprilie 1900.

„Vai de turma, care n'are păstor...“

Așa zice sfânta scriptură și mult adevăr se cuprinde în aceasta.

Comuna noastră în timpul de astăzi se află într'o stare cât se poate de tristă, față de starea ei înfloritoare de mai

Pe el îi cămașă verde

Rău mă tem că 'mi-'l-oiu perde,

Că 'l-am mai pierdut odată

'L-am căutat lumea toată

Și 'l-am aflat la o fată

În mijlocul codrului,

La curțile dorului,

Unde stau porțile 'nchise

Măndrele pe table scrise!

R Î S.

Domnul roată.

La noi în Sudriaș un om ducându-se după fân cu carul, 'i-s'a' rupt o roată în vârful dealului. Omul a trimis în grabă pe slugă la primarul, zicându-'i:

— Du-te la domnul jude, să-'ți dee o cioarsă de roată.

Sluga merse și găvind pe judele cu mai mulți oameni, îi zise:

— Domnule roată, să-'mi dai o cioarsă de jude, că ni-s'a' rupt dealul în vârful carului. Impărt. de *Vas. Snelu*.

nainte. Oamenii nostri în loc de a-și câștiga pe lângă averea ce au moștenit-o dela părinții lor, — durere! că nici aceea nu 'și-o păstrează, ce au moștenit-o, ci numai vezi, că azi își vinde unul o bucățică de pământ, mâne altul, și tot așa, și încă tot din locul cel mai productiv. Azi mai bine de jumătate dintre livezile noastre cele mai bune, pe cari părinții nostri le cultivau cu drag și cu mândrie și cari așa zicând sunt cele mai prețioase dintre toate locurile din hotarul comunei: azi nu mai sunt ale Românilor, ci Sașii din comunele odinioară mai sărăcuțe vecine culeg roadele lor bogate. — Pe Român cel puțin numai ca servitor îl poți vedea, când înaintea vitelor, când lângă car, ținând din toată puterea, când dă să se răstoarne în vr'o parte carul stăpânului seu sas.

Lucrul e destul de trist! Inșă dacă va mai merge mult așa, va fi cu mult mai rău!

Sunt mai multe lucruri, cari sunt cauza stărilor acestora triste.

Una dintre cauzele de căpetenie și cea mai aducătoare de sărăcie este beția.

Abia de vr'o cinci ani, a venit la noi în sat un Jidan zdrențos și vai de el. Se vede, că oamenilor nostri li-s'a făcut milă de el, că astăzi de te vei uita la el, vei vedea că stă mai bine ca cei mai mulți Români din comună. Și vă asigur, că tot așa va fi făcut și cărcămarul, care a fost înaintea lui și precum va face și cel care va urma după el, până-când bietul Român va rămâne gol, fără masă, fără vatră, precum sunt Tiganii astăzi.

Causa de căpetenie la toate aceste miserii este faptul, că de vr'o zece ani poporul lipsit de conducător sufleteșc, n'are dela cine să primească o vorbă bună părintească, n'are cine să-l conducă pe calea adevărată și așa partea cea mai mare din popor a rămas jucărie unora și altora dintre ei, și mai ales au picat în mâinile Jidanilor, cari vin goli și se duc încărcăți.

Cel mai cuminte lucru ar fi, ca în loc să rămâneți desbinați, să puneți umăr la umăr și în dragoste și cu sfat să căutați să alegeți în comună preot și învățător destoinic, — care să vă arete calea înaintării adevărate. **N. N.**

Învățători harnici.

De lângă Bistrița, 28 Aprilie n.

Interesându-mă foarte mult de instrucția copiilor și prin aceea de luminarea poporului nostru român, deși ocupat cu ale mele, totuși dorind a cunoaște învățătorii nostri români cari sunt conducătorii cei mai apropiați ai poporului român, dela a căror conducere atîrnă progresul ori regresul nostru, 'mi-am dat toate la o parte, și am mers la adunarea învățătorilor români ai reuniunii »Mariana«, din tractul Bistriței, care s'a ținut în comuna Chiraleș, com. Bistrița-Năsăud.

Mare 'mi-a fost uimirea și multă bucurie m'a cuprins, când am ajuns în acea comună, căci pe toate ulițele, toți Românii eșiau îmbrăcați în portul lor frumos românesc, și cu pași repezi se îndreptau spre casa Părintelui ceresc, unii ca să-i mulțumească pentru darurile date, alții ca să-i ceară ajutorul seu

ear' cei mai mulți ca să se bucure ascultând corul învățătorilor.

În biserică serviau bravii preoți Alexandru Anca din Chiraleș și Mihaiu Baci din Feleac; ear' corul învățătorilor prin cântările sale te înălța, alipindu-te și mai mult la credința noastră creștinească.

După eșirea din sf. biserică, cu toții ne-am îndreptat spre școală, care prin esteriorul ei frumos esplica buna înțelegere ce există și unește poporul român din Chiraleș.

Am intrat în internul școlii, unde într'o sală spațioasă și prin ferestrele-i mari bine lumită ne aștepta învățătorul local Ioan Mathe, împreună cu vre-o 25 prunci școlari, precum și cu un public numeros.

Adunarea se deschide prin o frumoasă vorbire, prin on. domn. president ad hoc *Mihaiu Baci*.

S'au esmis mai multe comisiuni, alegându-se ca critisători domnii *Teodor A. Bogdan*, învățător în Bistrița și *Ioan Tiniș*, învățător în Niețiu.

După aceea a urmat tractarea practică din botanică, ținută prin învățătorul Ioan Mathe, apoi a urmat a doua prin Ioan Pongrațiu, învățat în Arcalia, cari pe lângă toate-că au fost destul de strict critisate, s'au declarat de *bine succese*. Mult ni-a plăcut critica dlui T. A. Bogdan, referitoare la recuisitele școlare și mobilierul școlii, precum și la necesitatea frecventării școlii. O mai bună lecție pentru poporul nostru nici că s'ar fi putut da. Poporul l-a ascultat cu multă atențiune și pentru cele spuse s'au aflat îndemnați a-i mulțumi, promițând că vor și face tot ce le stă în putere. De aci putem vedea că Românii din Chiraleș sunt bravi și harnici.

A urmat citirea disertațiunii »Apărarea celor doi factori principali ai instrucțiunii« (a școlii și a învățătorului) prin domnul Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița, din al cărei conținut am aflat, că acest învățător pune foarte mult pond pe interesele de cari ar trebui să fie nutrit fiecare învățător.

Ideea foarte bună și de tot interesantă, stilul românesc și clar, ne-a îndemnat a-i aduce mulțumită protocolară și a hotărî publicarea ei în vre-o foaie pedagogică.

A urmat raportul comisiunii esmise pentru înscrierea de membri noi, din al cărei raport s'a aflat și constatat cu bucurie că s'au înscris peste 30 de membri ajutători, între cari mai toți țărani din loc.

După acestea s'a ales de cassar provisor domnul Ioan Tiniș, ear' de bibliotecar provisor domnul Teodor A. Bogdan.

S'au trimis telegrame de iubire și aderență mult onor. domn. protopop și epistole de recunoștință mult onor. domn. Ioan Baci, redactor și st. domn. Aron Boca Velchereanul.

Pentru adunarea viitoare ce are a se ține în Niețiu s'a înscris ca disertant domnul T. A. Bogdan, pentru ținerea prelegerii practice dl Ioan Tiniș.

După siirșirea adunării cu toții am fost invitați la casa ospitală a domnului învăț. Mathe, unde învățătorii au fost foarte bine primiți, petrecându-și până de cătră seară cântând și toastând.

În urmă s'au despărțit cu cugetul de a se revedea cât mai îngrabă la a doua adunare în Niețiu.

Eu încă încheiu, și zic, că numai așa învățătorii să ne dea Dumnezeu pe tot locul, ear' bravilor nostri învățătorii le doresc spor și înaintare.

„Vecinu“.

Convocare.

În sensul §-ului 21 din »statute« prin literile prezente se convoacă adunarea de primăvară a învățătorilor gr-catolici din despărțământul Biei (și Dicio-Sân-Mărtin ca afiliat al Biei) al »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din archidieceasa gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș«, pe Duminecă, în 13 Maiu st. n. a. c., în școala gr-cat. din Valea-Sasului, la care sunt invitați domnii învățători, on. domni preoți și toți doritorii de înaintarea învățământului poporal.

Ordinea de zi.

Sedința I.

1. Participare în corpore la serviciul divin împreună cu parastase pentru repausul sufletelor ilustrilor archierei gr-cat. decedați pe teritoriul archidiecesei gr-cat. dela sf. unire și până în prezent și pentru repausul sufletelor învățătorilor răposați pe teritoriul acestui despărțământ, la 8 ore dim.

2. Deschiderea adunării prin preșidiu la 10 ore a. m.

3. Constatarea membrilor prezenți eventual legitimarea absențelor.

4. Esmiterea unei comisiuni pentru compunerea unui regulament pentru folosirea cărților din bibliotecă.

5. Legitimarea achitărei abonamentului la »Foaia școlastică«.

6. Citirea și verificarea procesului verbal din adunarea precedentă.

Sedința II. la 2^{1/2} ore.

7. Ținerea unei prelegeri practice prin dl V. Decean, învățător în Valea-Sasului.

8. Citirea unei disertațiuni de dl Ioan Ignat, inv. în Spini.

9. »Învățământul poporal după sf. unire«, disertațiune de dl Dem. Lazar Todoran, cantor-învățător în Căpâlna-inferioară.

10. Aprecierea prelegerii și a disertațiunilor.

11. Incassarea taxelor și înscrierea de membri noi.

12. Raportul cassarului.

13. Alegerea comisiunii verificătoare.

14. Fixarea locului și timpului pentru ținerea proximei adunări.

15. Designarea membrilor, cari vor prelege ori diserta la adunarea viitoare.

16. Eventuale propuneri.

17. Închiderea adunării.

Dela preșidiul »despărțământului Biei« al »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din archidieceasa gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.

Sâncel, 28 Aprilie 1900.

Teodor Pănăzan,

inv. dirigent și președinte.

Demetriu Lazar Todoran,

notarul despărțământului.

Fruntașii Bucovinei.

Dr. Iancu cav. de Flondor.

— Vezi ilustrația. —

Dăm azi earăși portretul unui vrednic fruntaș al Românilor din Bucovina, a cavalerului *Iancu de Flondor*. Dinsul e om tiner, infocat naționalist, mare proprietar și deputat. Alături de Dr. G. Popovici, dl cav. de Flondor este unul din cei mai însemnați luptători pentru limba și drepturile poporului român din Bucovina.

Dr. Iancu de Flondor.

PARTEA ECONOMICĂ.

Administrarea câmpurilor.

Articolul de lege XII. din anul 1894 despre economia câmpului și poliția de câmp dispune cu privire la administrarea câmpurilor următoarele lucruri mai însemnate:

Fiecare econom de pământ își poate folosi, între marginile legii, liber proprietatea sa de pământ.

Acolo, unde două din trei părți a proprietarilor de pământ sunt învoșiți, ca să lase un câmp și de ogoare, se poate practica și pe viitor sistemul celor trei câmpuri. Cu privire la aceea, că în fiecare câmp ce fel de bucate se se samene, decide majoritatea proprietarilor de pământ.

Proprietățile mai mari de pământ îngrădite cu gard sau închise cu șanț și gard viu, se pot folosi și în ogoare în fiecare an. Tot în sensul legii de mai sus, trebuie lăsată o parte de câmp pentru cultura plantelor de nutreț, care trebuie ținută totdeauna în apărut.

Dacă a zecea parte a proprietarilor de pământ, nu sunt mulțumiți cu sistemul celor trei câmpuri, după șese ani dela intrarea acestei legi în vigoare pot pretinde schimbarea acelu sistem. În privința aceasta hotărăște majoritatea proprietarilor de pământ.

În privința pășunatului vitelor pe câmpul comunei, în privința punerii păstorilor, a vigiliilor de câmp ș. a. hotărăște reprezentanța comunală.

Pentru îngrijirea și păzirea produselor de pe câmp, vigiliii puși, trebuie să depună jurământul prescris de lege înaintea protopretorului cercual, aceia apoi primesc pentru serviciul lor la finea anului sau la culesul bucatelor o plată anumită dela proprietarii de pământ, fie în bucate, fie în bani gata.

Pe baza jurământului depus, păzitorii de câmp au dreptul de a închide vitele aflate în câmpurile oprite. Paguba făcută de acelea o prețuesc și proprietarul vitelor închise trebuie să o plătească.

Dacă proprietarului de vite i-se pare paguba prețuită de vigili prea mare, atunci se cere o comisiune amestecată, în care primăria comunală tri-

mite un membru, proprietarul vitelor închise al doilea, ear' păzitorul de câmp prețuesc și el ca al treilea membru. Fiecare din acestia trei membri prețuesc separat și despre prețuire estradau un atestat în scris. Suma celor trei prețuitori se împarte apoi cu trei și aceasta se consideră apoi ca pagubă adevărată, care trebuie restituită aceluia, în al cărei pământ s'a făcut dauna. Pentru a se înțelege mai bine această procedură lăsam să urmeze aci un exemplu: Să zicem, că păzitorul de câmp prețuesc 10 coroane, membrul primăriei 8 coroane, ear' trimisul proprietarului vitelor închise 6 coroane, cari la oaltă dau suma de 24 coroane. Suma aceasta se împarte cu 3 și astfel căpătăm 8 coroane, care se consideră apoi ca adevărata pagubă. Aceasta trebuie plătită celui păgubit în decurs de patru săptămâni.

Dacă proprietarul de pământ, nu-și reclamá paguba avută în timp de 6 luni, aceea se prescrie și nu mai are drept a o pretinde.

Pentru închisul vitelor mai mari, cum sunt: vitele cornute, caii, asinii și mulii se poate lua o taxă de câte o coroană de capul de vită, pentru capre 70 bani, pentru porci 50 bani, pentru oi 30 bani, pentru găște 10 bani, ear' pentru alte galițe câte 5 bani. Din suma aceasta o parte cade în favorul alodiului comunal, ear' altă parte în favorul minătorilor.

Deosebit pentru minat sau închis sunt de a se plăti următoarele taxe: pentru vitele cornute, asinii, muli și capre, pentru cai și porci 40 bani, ear' pentru vite mai mărunte 10 bani de cap ziua, ear' noaptea de două-ori atâta. Pentru ciurzile mai mari de 20 capete taxa de minat se socotește numai pe jumătate.

Păzitorii de câmp pot face arătare în anumite casuri contra aceluia, cari fac transgresiuni sau prevaricațiuni în câmp și aceia pot fi pedepsiți cu o amendă de 200 coroane. Astfel de transgresiuni face: cel-ce răpește sau strică semnele de pe câmp, cel-ce ia zălog fără îndreptățire, cel-ce dă foc la trestia, iarba sau paie de pe câmp fără supraveghere, cel-ce lasă vitele se pască pe teritoriul altuia, cel-ce scoate în câmp vite de prăsilă: armăsari și tauri fără a avè adevărînță legală, cel-ce vinde sēmēnță de trifoiu necurățită de aureliă și iniță și cel-ce topește cânepa și inul în apele oprite (§. 94).

Mai departe face transgresiuni și poate fi pedepsit cu 100 coroane: cel-ce culege iarba sau material de încălzit sau gunoit de pe pământul altuia, cel-ce lasă vitele pe câmp fără paza recerută, cel-ce își păzește vitele deosebite de ciurdă, cel-ce împedecă culegerea frunzelor de pe frăgarii publici pentru cultura vermilor de mētasă, cel-ce fără îndreptățire folosește unelte străine lăstate pe câmp, cel-ce trece cu carul sau vitele peste bucatele altora, cel-ce cosește iarba sau miriștea comună destinată pentru păsterea vitelor, cel-ce îngroapă în pământul altuia mortăciuni, gunoiu sau oase, cel-ce nu stărpește animalele și plantele stricăcioase, cel-ce nimicește și strică ierburile păsărilor folositoare agriculturii ș. a. (§. 95).

Dacă paguba nu trece peste 40 coroane are să judece și esecute în prima instanță, în comunele mari și mici primăria comunală, în a doua instanță protopretorul cercual, ear' în a treia instanță ministrul de agricultură. În orașele cu drept de municipalitate căpitanul poliției sau alt membru cu oficiu autorizat spre aceasta.

Mai bine e ca economul să cunoască transgresiunile mai însemnate de câmp și să se ferească dela comiterea lor, ca să nu cadă sub urmările legii, care în cele mai multe casuri îl pedepsește destul de aspru.

Ioan Georgescu.

Trifoiul și luțerna.

Pe zi ce merge hotarele se tot strîmtează, pășunatele devin tot mai mici și astfel peste vară tângesc vitele mai tare decât iarna. Cu deosebire unde hotarele sunt comasate astfel, de oamenii nu-și-au lăsat pășunat, acolo vara o duc foarte rău, că trebuie să plătească foarte scump pășunatul la boierul din sat, ear' acela le rupe din moșfa lui cea mare câte o fărîmătură stearpă, unde numai cât nu-și omoară vitele cu foamea. Încă oile și vițșii, mai trăesc cum amarul lor trăesc, dar' vitele mari se leagănă de pe picioare. Pe astă cale, vezi bine, oamenii nostri nu pot înainta în avere. Că vitele ținute rău, hămisite cu foamea, nu sunt nici de preț, nici de muncă cum s'ar cădē, ear' vacile numai cât nu sunt de tot sterpe. Din pricina asta ar trebui ca oamenii nostri să se provadă cu plante de nutreț, din care cele mai bune sunt trifoiul și luțerna. Au început oamenii nostri a cunoaște folosul lor, mulți le și cultivează, dar' sunt încă foarte mulți cari nu se pot împrieteni cu ele.

Unii sunt împotriva lor, fiindcă date la vite în stare verde și fără măsură cuviincioasă, vitele se umflă și creapă. Așa ei apoi zic că sunt ierburi otrăvitoare care-i chiar păcat să le samene omul.

Alții sunt de părerea că părinții nostri au trăit și au fost gazde, cu toate-că nu au mai umblat după atâtea trifoaie și luțerne.

Cei dintăiu, cari adevă susțin că trifoiul și luțerna sunt otrăvite, nu au drept. Drept că se umflă vitele de ele, dar' oare de ce? Eată de ce: Sunt foarte grase și dulci, ear' vita flămēndă le mănăncă cu lăcomie mare, cu deosebire dacă le dăm proaspete, verzi, ori dacă le slobozim să pască. Dar' nu sunt nici-decât primejdioase dacă aceste ierburi le dăm amestecate bine cu nutreț uscat ori chiar cu paie, cel puțin o săptămână la început, până se dedau cu ele. Ear' uscate nu numai că nu sunt primejdioase, dar' sunt de toată bună-tatea. Deci nu aibă nimenea frică de otrava lor.

Cei-ce susțin că părinții nostri au trăit și au fost gazde cu toate-că nu au mai umblat după atâtea trifoaie și luțerne, au toată dreptatea. Numai cât uită un lucru: Pe vremea când erau părinții nostri gazde, hotarele nu erau comasate, pășunatele erau cât vedeai cu ochii, moșțiile erau mai mari. Dar' azi nu e așa. Azi hotarele sunt coma-

sate, ear' care nu sînt, se comasează mereu; așa moșiile sînt mai mici, că s'au împărțit în atâtea părți, câți copii au avut părinții, de nu cumva au mai și vîndut câte o moină. Din astă pricină, azi nu mai putem zice că vom trăi cum au trăit părinții noștri, căci în alte vremi au trăit ei și în alte vremi trăim noi. Ei aveau pămînt destul, cât puteau lăsa ogoare negre; noi sîntem siliți a face ogoare verzi. Mai pe scurt: Trebuie să ne gândim mai altcum, de cum s'au gândit ei. Chiar de aceea, fiecare econom va face bine dacă își va împărți locșorul astfel, cât se poate pune și bucate, dar' și pentru vite să nu se lase numai în nădejdea fînațelor. Unde au pășunate bune pentru vară, acolo e deajuns dacă cultivează trifoiu și adică — după-cum știu de altcum mulți oameni de ai noștri — în holdele sîmănate cu spicoase: grâu, săcară, orz, ovės. Primăvara, când holdița e de un lat bun de mână, se seamănă trifoiul care încolțește, prinde rădăcină și crește ca de un lat de mână pînă la timpul când se seceră ori cosește holda. După-ce am dus spicoasele acasă, numai decît cosim miriștea și o uscăm, că-i în două cu trifoiul și peste iarnă e foarte bună cu deosebire la oi și viței. În vara a doua avem 2—3 cosituri zdravene de trifoiu, care îl uscăm și păstrăm ca nutreț pentru iarnă. Și ce nutreț bun, Doamne, că se îngrășe vitele de el, ear' vacile dau lapte bun și mult. Dacă vedem că trifoiul s'a rărit tare, atunci toamna spargem trifoiștea cu plugul și locul arat îl putem sîmăna numai decît cu grâu ori cu săcară, că după trifoiu se fac foarte bine. Ori că spargem trifoiștea numai primăvara și sîmănăm cucuruz. Atunci apoi să vezi la ciucă-lăi și la bostani, ca 'n poveste, că locul se îmbunătățește sub trifoiu.

Unde nu avem pășunate bune pentru vîratul vitelor, acolo e neîncunjurat de lipsă cultivarea luțernei. Pentru scopul acela e foarte bine de avem grădină mare, cât barem 1/4 de juger să-l putem umple cu luțernă. Atunci, de pe el, putem ține toată vara la iesle 2 boi și 2 vaci. Că de primăvara de pe la Sf. George pînă cade bruma, tot cosim în fiecare zi câte o brează două

și n'am ajuns cu cositul bine pînă în capăt și cea dela început cade de mare și de groasă. Astfel, că de multe-ori sîntem siliți a cosi și usca câte un petec, că vitele nu sînt în stare să o mănânce verde, atîta se face. Altcum luțerna și uscată-i foarte bună, cu deosebire vacilor cu lapte, numai să nu o lăsăm pînă îmbătrânește și face floare, că atunci e cotoroasă și pică frunzuțele de pe ea la uscare.

Dacă grădina nu ne este destul de mare, cât să putem sîmăna acolo luțerna, atunci o sîmănăm într'un loc ce ne este totuși de-a îndemână, aproape de sat, ori barem să aibă drum bun, cât să putem merge cu înlesnire tot a doua zi câte după un loitrar de luțernă.

Cum am mai zis, unde nu avem pășunat bun, acolo nesmintit să ne împrietenim cu cultivarea luțernei, care sîmănată odată, unde-i place locul, ține și 10—15 ani, și ne dă nutrețul verde cel mai bun din toate nutrețele.

I. P. R.

ȘFATURI.

Caii cu suspin.

Suspînul la cai provine îndeobște din slăbirea organelor de rîsuflare și a inimii. Astfel de cai nutriți cu grăunțe, fîn sau otavă se îngreunează, capătă sânge mai mult, ear' foalele devine mai voluminos, prin ce și rîsuflarea se urcă, tot mai repede. Tot așa se îngreunează rîsuflarea și atunci, dacă calul cu suspîn e ținut într'un grajd prea cald, dacă e mînat sau alergat prea mult și în căldură mare. Asemenea cai, dacă nu se îngrijesc mai bine ca cei sănătoși, odată pot să crepe.

Economii practici au putut constata că caii cu suspîn, pe timpul cât stau în grajd să nu se prea nutrească cu atîta fîn, ci mai mult cu paie mai mărunte, cari nu produc atîta sânge și ferbîntală, ca acela. Cailor cu suspîn înainte de lucru și alergări să nu li-se dea niciodată prea multă apă, ear' când sînt prea osteniți sau asudați să nu li-se dea de loc apă, căci atunci ușor pot să crepe.

Cinstește pe tatăl-tău.

Povestire de Ioan Bochiș, preot.

(Urmare și fine).

Erau chiar cășlegii, — în cărcimă era joc și voe bună, când deodată, din ce nu știu, s'a iscat un foc mare în curtea cărcimeii, care era în vecinătatea Paulinei, din care foc nu a scăpat nici casa lui Niculiță. Toate 'i-s'au făcut cenușă, — dar' pe atunci nu trăia badea Petre. — Ce e drept Niculiță earăși 'și-a zidit casa, dar' nu cu banii sei. Socru-seu Curtean ducea o domnie la casă, dar' pentru aceea banii nu se bătea în cap la el. Ba și când a murit nu a lăsat nimic la rămășițele sale. Niculiță din roada câmpului nu era în stare să adune atîta, cât să plătească usurile, și să împlinescă și domnia Paulinei, — care și după necaz nu știa ce-i cruțarea. Pe Paulina nu o a văzut nimeni în veci să lucre la câmp ca pe alte găzdoi, ori să facă sau să ducă de mîncare la lu-

crători — pentru toată lumea; dar' pentru aceea de când a eșit socru-seu din casă, în toată ziua avea o mătușă, altă cusca, altă soră, alta știe Dumnezeu ce cu grămada la povești, minciuni, cari tare îi erau plăcute. Aceste toate se țineau cu traiu bun. Băieții ei erau îmbrăcați și hrăniți ca-și-cum ea ar fi alergat din zi din noapte spre a le aduna cele de lipsă, și nime nu știa de unde se împlinesc toate acestea. Apoi aci încă se poate aplica zicala: »Să fie vravul de grâu cât de mare, o găină tot îl împrăștie«. — Niculiță numai să uita la toată treaba, dar' nu zicea nimic, că lui 'i-a trebuit muiere din neam domnesc.

Când a ars, și cu ei o mare parte a satului n'a avut în puiuc un sfânt de crețar, ci a trebuit pe lângă usură mare să împrumute bani dela Jidan — apoi vai și amar de acela care cade în cleștele Jidanului.

Întărcatul vacilor.

Unele vaci cu lapte au datină, că nu întărcă pînă când nu fată eară. Mulsul pînă la a doua fătare are urmări dăunose, atît pentru dezvoltarea vițelului din foale, cât și pentru vacă însăși. Vițelul fără lapte nu se poate dezvolta normal, ear' vaca prin nutrirea vițelului din foale și prin muls slăbește peste măsură. Pentru încunjurarea acestei scăderi, vaca înainte de fătare cu două luni, trebuie lăsată ca să înțerce. Întărcatul se face așa: că vaca se mulge tot mai rar, pînă când întărcă de tot.

Cotețele porcilor.

Deși porcii sînt niște animale, cari nu prea iubesc curățenia, totuși pe timpul, cât se țin în cotețe, ar trebui îngrijii ca să nu fie siliți a se tăvăli în noroiu și gunoiul lor propriu. Pentru încunjurarea acestei scăderi, cotețele ar trebui podite astfel, ca o parte să fie ceva mai ridicată. Partea aceasta se așterne cu paie și porcii se dedau a se culca numai pe aceea, unde e locul deplin svîntat, scoborîndu-se în partea mai de jos, numai când au să se imbalge și urineze.

Știri economice.

Biblioteca „Bunul Econom“. Reuniunea economică din Orăștie a hotărît în ședința sa pe Aprilie să scoată în cărțile deosebite, retipărite din »Bunul Econom«, lucrările economice mai mari și mai vrednice. Vor forma o bibliotecă pentru poporul econom, și ieftină, sub numele de »Biblioteca Bunului Econom«.

Grăul românesc (din România) în urma unor cercetări amănunțite de învățați din Germania, a fost aflat de mai bun ca toate grănele americane, australiene și europene. În Europa două grăne sînt mai bune: cel din Ungaria și România, dar' și între acestea două cel din România e mai bun!

Paulina cu plățirea cametelor nu 'și-a bătut capul, cu atîta mai puțin cu depurarea capitalului. Ea își ducea rîndul ca mai nainte. Niculiță de griji încărunțise și dacă se căia vre-o dată îi zicea drăguța doamnă: »Lucră, prostule, că tu nu ești născut din pat domnesc, mie îmi adă ce poftesc, că așa te-ai prins când m'ai luat«.

Cu timp băieții lui Niculiță au crescut mari, dar' ca și mume-sei nici la unul lucrul nu 'i-a plăcut, ci mîncău, beau bine, se jucau și dormeau bine când alții de vîrsta lor erau asudați pe frunte. Cu două fete a pățit nenorocire, un ficior a luat lumea în cap, că acuma satul 'i-a fost strîmt. Doi încă au rămas lângă tatăl lor. Unul din doi, cel mai mare a ajuns vîrsta de însurat, și acum își făcea mintea sfleder, cum 'l-ar însura, ca fiitoarea noră să aducă zestre la casă, din care să-și mai poată împușina din datorii.

A mai fost în sat un »domn«, dar'

Sămănăturile în România. »Gazeta Săteanului« delă București scrie în numărul seu mai nou (de Paști) următoarele:

»La țeară starea sămănăturilor e foarte bună și avem mari nădejdi de recolte mănoase și de mare căutare. Afară de locurile cum am spus, unde apa a stat mai mult — dar' cari nu sânt așa de întinse — colzele, navetele, grânele și secările sânt de toată frumuseța. Pământul umezit la atâta adâncime, de deasupra e cam bătăturit, dar' s'a boronit pe alocurea și ploile și umezeala, ajutate de căldurile ce avem acum, dau un mare avânt creșterii, cam întârziate în astă primăvară.

Grânele puse timpuriu, minunat de înfrățite și înrădăcinate, vegetează cu toată puterea și pot da cele mai mari recolte. Cele târzii sânt mai revărsate, dar' au tot timpul a se îndesi.

Pe cât sânt voioși cei-ce au sămănături de toamnă, pe atât sânt de îngrijorați cei cari pun nădejdea în cele de primăvară. În adevăr, puține oarze și ovăsuri s'au sămănat din cauza lipsei sămânței, întârzierii de moleșagul pământului, a aratului și chiar din cauza lipsei de nutreț pentru trăgători.

Reuniune de înmormântare în Vinerea. »Bunul Econom« scrie următoarele: »În marea comună Vinerea s'a constituit o Reuniune de înmormântare, după modelul celei a noastre din Orăștie, cu aceleași taxe și aceleași ajutoare.

Adunarea de constituire condusă de președintele Reuniunii noastre economice Dr. Ioan Mihai, a ales de director al Reuniunii de înmormântare pe dl not. pens. Teodor Herlea, cassar pe dl Nicolau Mihăilă și secretar pe dl inv. Porfiriu Nicoară, — ear' membrii în comitet pe următorii 12:

Danil Păcurariu, paroch; Ioan Iosif, primar; Alexandru Herlea, not. com.; Ioan Cugerean I. Crăciun, Nicolae Filimon I. Vasilie, Avram Opincariu, Nicolae Mihăilă I. Crăciun. Petru Simedru I. Gligor, Nicolae Herlea I. Vasilie, Ioan Uritescu I. Nicolae, Petru Lazar și Ioan Ilina.

acesta într'adevăr a fost »domn«, că oare-când a fost și tist de varmeghie. Ce fel de slujbă a avut — nu vă spun — destul că pe căi necunoscute și-a adunat bani mulți din cari bea, mânca și se odihnea acuma la bătrânețe cu două fete dimpreună. Niculiță se avea bine cu »domnul« acesta. Odată ca din glumă o agrăște pe cea mai mare domnișoară, că nu cumva ar avè voe să-i fie noră? Pentru-ce nu, 'i-a răspuns Rozica, și din gluma aceasta s'a făcut căsătorie. Dară ce să vezi, lucru ciudat! Nici Rozica n'a voit a-i fi mireasă lui Sandu mai nainte de a nu-i pune moșia și tot ce are pe ficioru-seu Sandu. N'a avut ce să facă, că pe domnișoara cu bani nici la un cas nu a voit a o perde. Niculiță s'a învoit, și așa ficior de țeran earăși și-a luat muiere de »domn«, adecă domnișoară.

Paulina soacra, care și de aci înainte a cugetat a fi ea mai mare la casă — tare s'a înșelat. Noua nevestă după

Cursuri economice pentru învățători, se vor ține și în anul acesta. Dela 1 până la 28 Iulie vor avè loc la școalele economice din Ada, Lugoj, Keskemét, Rima-Szombat și Nagy-Szt-Miklos, ear' delă 2 până la 29 August în Ada, Pépa, Lugoj, Csaba, Geoagiu, Ciocova. Cu totul se vor primi la aceste cursuri 380 învățători, dintre carifecare va primi delă stat un ajutor de 100 cor. Admiși vor fi învățătorii, cari până acuma nu au luat parte la asemenea cursuri. Înștiințările pentru participare se fac la inspectoratele școlare. Fiind aceste cursuri practice de mare folos, indemnăm cu tot deadinsul învățătorii nostri a se însinua la participare.

Pentru stupari. Pentru 36 fl. se găsește de vândut o stupărie întreagă sistem Dzirzon, cu toate trebuincioasele, la Mateiu Grecu în Poșorta p. Făgăraș.

Cărți potrivite pentru bibliotecile populare.

(Urmare).

Cărți populare.

Aaron V. Anul cel mănos. Brașov, 1893. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 20 fil. — Leonat și Dorofata. Brașov, 1898. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 20 fil. — Patima și moartea lui Christos. Sibiu, W. Krafft, 1 cor. 80 fil. — Piram și Tisbe. Brașov, 1893. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 24 fil. — Alexandria sau faptele lui Alex. Macedon. Brașov, Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Barac Ioan. Arghir și Elena. Brașov, 1897. Sibiu, W. Krafft, 32 fil. — Halima sau 1001 Nopti. Brașov, 1897. 6 cor. 40 fil. 4 volume. — Risipirea Ierusalimului (cu cirile). Sibiu, W. Krafft, 70 fil.

Björnson B. Nuvele țărănești. Craiova, 1895, 56 fil.

A. Boca Velchereanul. Vinarsul. Gherla. Tip. »Aurora«, 20 fil.

Bota I. Andreiu cel răsătat, Brașov. Tip. Ciurcu, 30 fil.

Broștean P. Traista cu poveștile istorice. Brașov, 1897, 90 fil.

Cătană G. Vieța lui Stefan-cel-Mare. Sibiu, »Tipografia«. 80 fil.

Cilibi Moise. Practica și apropourile lui Cilibi Moise. Craiova, 80 fil. — Conduc-

torul în vieța practică. Iași, 1898, 3 cor. 70 fil.

Cugler M. Poni. Sfântul Nicolae. Sibiu. »Bibl. Trib.« nr. 11, 16 fil. — Fata stolerului. Sibiu. »Bibl. Trib.« nr. 2, 10 fil.

Dogariu D. Moș Toma Bădiceanu. Gherla. Tip. »Aurora«, 12 fil. — Vlad hoțul. Gherla, Tip. »Aurora«, 12 fil.

Dulfu P. Isprăvile lui Păcală, București, 1894, 1 cor. 50 fil. — Legenda Țiganilor. București, »Bibl. p. toți«. nr. 70, 32 fil.

Florian Valeriu. Învățătorul din Merești. Brașov, 1888, 50 fil. — Genoveva de Brabant. Brașov, 1894. Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Groșorean I. Scrieri pentru popor. Arad, 1891, 40 fil.

Iarnik I. U. Pavel Cătană, (trad. din boem.) Brașov, 1891, 40 fil. — Istoria minunatului Piticot. Brașov, 1888 (Ciurcu 20 fil.

Ivan N. Copilul de suflet; o căsătorie la țeară. Brașov, Tip. Ciurcu 20 fil.

Lazar I. P. Spice de aur, Sibiu 24 fileri.

Negruzi C. Aprodul Purece. București, 1894. Tip. Socec., 80 fil.

Panțu I. C. La țig (povestire). Brașov. Tip. Ciurcu, 16 fil. — Niță dragă, (povestire). Brașov, 1888, 40 fil.

Pann Anton. Înțeleptul Archir și nepotul seu Anadam. Brașov, 20 fil. — Năzdrăvăniile lui Nastratin Hoge. București, 1895. »Bibl. p. toți« nr. 79, 30 fil.

N. Petra Petrescu. Povestiri alese, Brașov, 1892, 1 cor. 20 fil. — Satul cu comorile, Brașov, 1887, 40 fil.

Pop I. Reteganul. Leonat cel tinăr. Gherla. Tip. »Aurora«, 20 fil. — Nuvele și schițe I. Gherla, 80 fil. — Pinteza Viteazul, Brașov, 1898, 40 fil. — Prietenul săteanului român (sfaturi). Gherla, 1895, 60 fil. Țiganii (schiță istorică.) Blaj, 1886, 1 cor. 10 fil.

Popescu N. D. Bătaia delă Călugăreni. București, 1894, 80 fil. Botezul de sânge București, 1892, 60 fil. Constantin Brâncoveanul. Brașov, 1894, 80 fil. Fata delă Cozia. Brașov, 1802, 60 fil. — Juneta lui Mihai Viteazul. București, 1892, 70 fil. — Meșterul Manole. București, 1894, 80 fil. — Peneș Curcanul. București, 1892, 70 fil. — Primul rănit. București, 1894, 60 fil. — Prisonerul delă Plevna. București, 1889, 70 fil. — Sentinela delă Grivița. București, 1894, 70 fil. — Povești de Crăciun. București, 1894.

ce s'a așezat în casa lui Sandu, și a văzut eșecutiile venind una după alta pentru datoriile socru-seu, tare s'a întristat. — A tot plătit nevasta până a avut cu ce și din ce, că Sandu 'i-a fost drag, și pentru dragoste ce n'ai face. După plătirile cele multe acuma și-a format drept ca ea să fie mai mare la casă și acuma nu ca noră, ci ca doamna casei porunca la toți. Ear' când Paulina îi zicea să caute la bătrânețele ei, să o cinstească ca pe o soacră — repede-i întorcea vorba: »Ce bătrânețe, ce soacră, eu sânt doamnă la casă, eu v'am răscumpărat din datoriile cele multe«.

Ce a fost nerăbdurle Paulina în tinerețe, dar' pe lângă Rozica a fost ânger. Fost-a și acel cas, nu odată, când nu învingeau cu limba una asupra celeilalte, mătura, sucitorul, vâtrarul și alte obiecte aa făcut dreptate între ele. Din certele muierilor a venit necaz și sfezi și între tată și fiu în așa măsură,

cât se adunau vecinii a pune pace între ei.

Mai tare între toți suferea Niculiță care își aducea aminte, că chiar așa a făcut odinioară și el cu tatăl-seu, și nu odată zicea, că acesta e păharul cu care 'l-a omenit odată și el pe tatăl-seu. Această turburare a casei întru atâta 'l-a îmbătrânit pe bietul Niculiță, cât în vîrstă de 50 ani așa căuta ca-și-cum ar fi fost de 80 ani, pleșug, alb la cap, gârbov de spate, cât numai răzimat pe bătă putea umbla. A venit vremea de și el a trebuit să ese din casa dinainte și să se îndestulească cu căsuța dindărăt în care își amesteca odată tatăl-seu mîncarea cu lacrimi; însă toate le suferea ca drept pedeapsă delă Dumnezeu pentru supărările cu cari și el odată a amărit pe tatăl-seu.

Într'o dimineață cu aceea a stat Paulina înaintea Niculiței, că ficiorul lor cu muierea sa le dă drumul din căsuță — dar' zicea ea — nici eu altul nu

Speranță Teodor A. Anecdote populare. București, 2 cor.

Strajan M. Manual de bunăcuviință. Craiova, 1885, 80 fil. — Til Buhoglină năzdrăvanul. Brașov, Tip. Ciurcu, 50 fil. — Til Buhoglină năzdrăvanul, cu cirile. Sibiu. W. Krafft, 20 fil. — Trei frați gheboși. Brașov, Tip. Ciurcu, 20 fil.

Trimbiționiu N. Trei femei (anecdote). Brașov, Tip. Ciurcu, 20 fil.

Un prieten al copiilor. 100 istorioare morale. Brașov, 1892, 60 fil. — Vieța și fabulele lui Esop. Brașov, 1890, Tip. Ciurcu. Sibiu, W. Krafft, 60 fil.

Literatura frumoasă.

Adamescu G. Elocința română. București, 1894. »Bibl. p. toți«, nr. 43 și 44, leg. 1 cor. 4 fil. — Scriitorii români București, 1893. »Bibl. p. toți«, nr. 85, leg. 72 fil.

A. G. N. Pălăria ciornicarului. »Bibl. teatrală« nr. 6, 50 fil.

Alexandrescu Gr. Fabule. — Poesii și fabule. București, 1895, 50 fil. — Proză și versuri. București, 1895, 56 fil.

Alexandri Vasile. Ostașii noștri. București, 1888, 80 fil. — Proză. București, 1886, 8 cor. 40.

Ardelean N. P. Indienii sau pieile roșii. București, 1867, 1 cor. 32 fil.

Baiulescu M. Idil la țară. Brașov, »Bibl. teatrală« nr. 2, 80 fil. — Un om buclucăș. Brașov, »Bibl. teatrală« nr. 4, 80 fileri.

Babeș I. Din plaiul Peșului. București, 1893, 3 cor. 50 fil. — Biblioteca copiilor. Brașov, 1897. Tip. Ciurcu. nr. 1—30, 1 cor. 40 fil.

Bodnărescu. Scrierile lui Porumbescu. 3 cor. 40 fil.

Bolintinean D. Legende istorice. — Poesii. Iași, 4 cor. 80 fil., 2 vol. — Proza (vol. I.) Iași, 1 cor. 50 fil.

Buticescu R. V. »Dracul«. Cernăuți, 1896, 52 fil.

Campe H. I. Cuvinte de aur. Gherla, 1892, 2 cor.

Caragiale L. C. Teatru. Iași, 1894, 2 cor. 50 fil. — Trei novele. București, 1892, 1 cor. 44 fil.

Coșbuc G. Balade și idile. — Fire de tort. București, 1896, 2 cor. 50 fil. — Povestea unei coroane de oțel.

Creangă I. Opere complete. »Bibl. p. toți«, nr. 28—33, 1 cor. 92 fil. — Culegeri literare. București, 1891, 3 cor. 40 fil.

Dogariu-Piță. Carte de cetire. Brașov, 1895, 1 cor. 90 fil.

Donici A. Fabule. Iași, 1 cor. 50 fil.

Dulfu P. Păcală, epopee comică. — Fabuliștii români (fabule). Iași, 1 cor. 40 fil.

voese a mai locui în iadul acesta. — Și-au căutat casă în chirie, și între lacrimi s'au mutat bătrânii din casa strămoșească.

Paulina de această supărare nu peste mult a căzut la pat, și după grele dar' scurte suferințe a murit. A rămas bătrânul Niculiță singur, tot mereu căuta sfânta biserică, tot aceluși își mărturisea păcatele, între cari cea mai mare greutate îi era pe suflet vătămarea tătâne-so, până-când într-o dimineață neavând pe nimenea lângă dînsul — l-au aflat mort în pat.

Sandu fecioru-seu ori-și-cum s'a opintit, n'a putut să scape de datorii — ca-și-cum blăstemul lui Dumnezeu ar fi fost peste toată agoniseala lui — barem că era om treaz și silitor, până-ce în urmă a fost silit a-și vinde tot ce i-a mai rămas din datorii, și de rușinea sătenilor s'a mutat într'un loc depărtat unde se nu-l cunoască nime, și așa

Gane N. Domnița Ruxandra. Iași, 1894, 2 cor. 50 fil. — Novele.

Georgescu. M. P. Datoriile omului. București, 1892, 1 cor.

Groza C. A. Soartea țeranului. București, 1 cor. 40 fil.

Hodoș E. Schițe umoristice. Caransebeș, 1897, 2 cor. 40 fil.

Hodoș Z. Întocmai (comedie). Caransebeș. »Bibl. noastră« nr. 7, 28 fil.

Iarnik U. Bunica. Sibiu; 1885. »Bibl. Trib.« nr. 14, 1 cor. 20 fil.

Korolenko Vlad. Nuvele siberiane. Craiova, 1895, 56 fil.

Lăpădat A. I. Încercări în literatură. Brașov, 1874, 1 cor. 40 fil.

Legouve-Stăncescu. Părinții și copiii. București, 1898, 2 cor. 40 fil.

Lubbock. Întrebuintarea vieții. București »Bibl. p. toți«. nr. 124, 32 fil.

Marian S. Fl. Carmen Sylva. București, 1 cor. 40 fil. — Satire populare. București, 1893, 4 cor. 40 fil.

Măruneanu Gr. Biletul de tramvai. Brașov, »Bibl. teatrală« nr. 3, 30 fil.

Missail. Constantin Negri, București, 1877, 2 cor.

Moldovan Margareta. Din tainele vieții, novele, 2 cor.

Murășan Andreiu. Poesii. Sibiu, tipografia arhidieceșană.

Nădejde Sofia. Novele. Iași, 1 cor. 40 fil.

Neamțu Luisa. Copiii și amicii lor. București 2 cor. 40 fil.

Negruișu N. F. Nu mă uita. (Versuri funebre.) Gherla, 1895, 90 fil.

Negruzzi C. Novele istorice. — Păcatele tineretelor. 1 cor. 40 fil.

Nenișescu I. Pui de lei. București, 1891, 2 cor. 40 fil.

Niger R. și Tincu. Doamna Kiajna (dramă). București, 2 cor. 40 fil.

Odobescu A. I. Doamna Kiajna. — Michnea Vodă. București, 1804, 56.

Onișu Virgil. Carte de cetire. III. Brașov, 1893, 2 cor. 50 fil. — De toate. Brașov, 1897, 1 cor. 40 fil.

Panțu I. C. Logofetul Mateiu. Brașov, 1887, 1 cor. 2) fil.

Pârjol Stan. Moartea lui Mihaiu Vi-teazul (tragedie în 5-acte), 1 cor. 20 fil.

Popa G. Dr. Datorințe și drepturi. Arad, 1885, 1 cor. 20 fil. — Merinde dela școală

Popea Ioan, Caractere morale. Brașov, 1899. Tip. Murășan, 2 cor. 70 fil.

Popea Ioan, Carte de cetire (cl. I. și II. gimn.) Brașov, 1897, 3 cor. 20 fil.

Pop, I. Reteganul. Carte de cetire 1 cor. 50 fil.

întru sudoarea feței și întru răbdare și lipsă și-a susținut familia.

Rozica a mai trăit vre-o 10 ani după Sandu. S'au gătat de ale gurei, Sandu a murit, n'a fost cine să-i adune cele de lipsă pentru traiu, ficioarii o-au părăsit, și s'a stors așa biata Rozica, cât numai ca lemnul a rămas din grasă ce era. Din milă a căpătat locuință în casa săracilor, unde își tânguia zilele din mila creștinilor. Mamele își spăriau băieții când erau răi — »ia vine beba satului«, că așa o batjocoreau, de urită ce era. Ear' sătenii din Măgureni pentru îndreptarea băieților neascultători le povesteau pățania familiei »Olar« ca învățatură, că ce ajung aceia, cari nu-și cinstesc părinții, și cu ce păhar închini la tatăl-tău, cu acel păhar își vor închina și fie băieții tăi.

Borșa, Noemvrie 1899.

Popescu Iuliu. Unde dai și unde creapă. »Biblioteca teatrală«, nr. 7, 50 fil.

Popovici I. Bănățeanu. Din vieța meseriașilor. București, 1895, 88 fil.

Riurean M. I. Bunele exemple. București, 1 cor. 20 fil. — Cei doi frați. București, 1890, 1 cor. — Cele două surori. București, 1 cor. — Emigranții la Brasilia. București, 1 cor. — Familia creștină. București, 1 cor. — Inelul găsit. București, 1 cor. — Istorioare pentru copii. București, 1 cor.

Riurian M. I. Merloiu. București, 1 cor. — Mielul. București, 1892, 1 cor. — Noue istorioare pentru copii. București 1 cor.

Riurean M. I. Opere alese (Franklin). București, 1 cor. 20 fil. — Ouăle Paștilor. București, 1 cor. — Priveghitoarea. București, 1887, 1 cor. — Rosa de Tannenburg. București, 1900, 1 cor. — Trandafirul. București, 1 cor. — Robinson Crusoe. Brașov. Tipogr. Ciurcu, 70 fil. — Romeo și Iulietta. București, 1894, 1 cor.

Salzmann. Cărticica furnicilor. București, 1894, 1 cor. 40 fil.

Simu G. Cartea ilustrată, Gherla 90 fil. — Codrean Gherla (Todoran). — Nopti de iarnă. Gherla (Todoran), 1 cor. 60 fil.

Sion G. Una suta una (101) fabule. Brașov, 1892, 1 cor.

Speranță D. Th. Anecdote. București, 7 cor. 42 fil. 3 vol. — Proză. (Vol. I.) București, 1893, 2 cor. 40 fil.

Stăncescu D. Crâmpie. București, 1897, 2 cor.

Stetanelli. Loango, povestire. Suceava, 1886. 1 cor. 20 fil.

Stoenescu M. T. Aron Vodă. Brașov, 1892, 80 fil. — Stefan-cel-Mare. Brașov, 1892, 1 cor. 40 fil.

Stugau. Arta de a trăi. Brașov, 1893, 1 coroață.

Swintochowsky. Din vieța poporului. Craiova, 1895, 56 fil.

Sylva Carmen. Bate la ușă, București, 1887, 2 cor. 40 fil. — De prin veacuri. București, 1895, 56 fil. — Cuvinte sufletești. București, 1888. 2 cor. 90 fil. — Novele (trad. de Gion), 5 cor. 40 fil. — Povestile Peșului. București.

Slavici I. Novele din popor. București, 1892, 4 cor. 90 fil.

Tanco. Numerii 76 și 77 (novelă).

Tolstoi L. Stăpân și slugă. București, 70 fil.

Trocaru. Vecinătatea periculoasă. Brașov, 1889, 90 fil.

Vlaicu A. Virginia. Trei doctori. Brașov »Bibl. teatr.« nr. 5, 80 fil. — Vânătoarea după carne de om. Brașov, »Bibl. popor.« nr. 15, 50 fil.

Vlăhufă A. În vâltoare. Tirgu-Jiu, 1896, 1 cor. 80 fil.

Vulcan Iosif. Soare cu ploaie. »Bibl. teatr.« nr. 1, 70 fil.

Washington. Pribeagul îndrăgostit. Orade, 1897.

Wildenbruch. Doi trandafiri. București 64 fil.

Xenopol N. Hatîrul. București 1 cor. 40 fileri.

Zamfirescu. Frica (novelă). București, 72 fileri.

Vulcan P. Lilice dela Pind. Tirgu-Jiu, 2 cor. 40 fil.

Andersen. Povestiri alese. »Bibl. p. toți«, nr. 1, 32 fil. — Carte de chipuri fără chipuri. »Bibl. p. toți«, nr. 100, 32 fil.

Gogol N. Vecinii. »Bibl. Trib.« nr. 27, 24 fil.

Michalet I. România. Roma, Pizza. »Bibl. p. toți«, nr. 8, 32 fil.

Inocențiu Micu Clain (traducere). Tragedia calvarului. Sibiu. »Tipografia«, 2 cor.

Onișor Victor (trad.) Castelul din Carpați. Sibiu, »Tipografia«. (Va urma).

CRONICĂ.

Faptă creștinească. Credinciosul nostru Petru Borduz cu soția sa Elisabeta, de sărbătorile Sf. Paști ne-a surprins cu un dar frumos, ce din vremuri nu s'a mai făcut, cumpărând un rînd de ornate bisericesti în preț de 103 cor., pentru care frumoasă faptă rugăm pe Dumnezeu împătrat să-i răsplătească. *Vișag*, 24 Aprilie 1900. *Liviu Iancu*, paroch gr-cat.

Creștin bun. *Dumitru Silea* din Ucea-de-sus, moștenind după sora-sa Domnica Silea, a dăruit 95 fl. bisericeii gr-or. din *Cârțișoara*. Raportăm despre această frumoasă faptă creștinească pe baza unei scrisori a lui *George Cârțan*, care cercetându-ne în redacție, a scris aici scrisoarea, zicând la fine că „*norodul din Cârțișoara face cunoscut și aduce mare mulțumită lui Dumitru Silea*”.

Parastas în Avrig. Azi, Duminecă, 6 Maiu (23 Apr. v.), la Sf. George, se va celebra un parastas festiv pentru sufletul marelui *George Lazar* în Avrig, la care va cânta și un cor de teologi din Sibiiu.

„Asociațiunea pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași” din *Brașov* și-a ținut adunarea generală la 29 Aprilie anul cur. n., sub presiunea lui *N. Petra-Petrescu* și în urmă a judei *Petru Pop*. Fostul president *Petrescu* fiind silit a renunța la acest post din cauza multelor sale ocupațiuni, drept recunoștință pentru meritele câștigate în lungul timp cât și-a fost president, „*Asociațiunea*” și-a votat mulțumită protocolară și și-a ales *president de onoare*, ear' în noul comitet au fost aleși alătura cu membrii vechi profesorii *Ioan Socaciu* și *Ioan Panfu* și judele regesc *Petru Pop*. Noul comitet și-a ales president pe profesorul *Ioan Socaciu*.

† *Ioan Tat*, paroch gr-or. în comuna *Cichindeal*, a răposat în 17 Aprilie n. În mormântarea s'a făcut în 19 a unei curente prin dl adm. protopresbiteral *Nicolau Moldovan*, asistat de mai mulți preoți din tract.

Adunare învățătoarească în Oradea. La 12 Aprilie n. s'a ținut în Oradea-mare adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr-or. de sub jurisdicțiunea consistorului oradan, fiind cercetată de 71 învățători și 1 învățătoare (unica în părțile bihorene: d-șoara *Mărioara Bochiș*). După vorbirea de deschidere a presidentului *Nicolae Zigre*, asesor consistorial, și cetirea apelului nominal, s'au înscris membri fondatori cu taxa de 40 cor. *Aurel Albu* (Cefa) și *Mihail Hașiaș* (S.-Miclăuș), ear' membri ordinari cu taxă de 4 coroane *Teodor Simoc* (Sumugiu), *Ioan Tevran* (Madarăș), *Eutimiu Blaga* (Tulca), preotul *Stefan Tetu* (Apateu) și juristul *Iosif Părău*; dintre membrii fondatori vechi plătesc taxa *Nicolae Diamandi*, catichet în *Beiuș*, *Dr. Aurel Lazar* și *Nicolae Zigre*, advocați în Oradea-mare. În firul obiectelor ordinii de zi s'a discutat asupra modificării statutelor, cerută de guvern, primindu-se modificările propuse de comitetul central. Alegerea noului comitet se amână pe adunarea din Septemvrie, sperându-se că până atunci noile statute vor obține aprobarea guvernului. De astă-dată s'a ales numai cassar provisor (*Iosif Silaghi*, inv. în *Madarăș*) în locul lui *Elia Bochiș* din Oradea-mare, care după serviciu învățătoresc de 41 ani a trecut la pensie. Disertațiuni au cetit învățătorii *Petru Cipou* din *Luncșoara* și *Ioan Costa* din *Cefa*.

La propunerea învățătorului *Pantelie Bugariu* s'a hotărât a se da din partea adunării vot de blam *Tribunei Poporului* pentru atacurile îndreptate contra presidentului *N. Zigre* în nr. 54, și s'a ales o comisiune de mai mulți învățători, care să redigieze și trimită numitei foi o „*întimpinare*” la acele atacuri.

Ca oaspeți au participat la adunare protopresbiterii *Moga* și *Roxin*, referentul consistorial *Dr. Ioan Groza*, și actuarul consistorial *George Pap*.

După eschauriarea programului presidentul încheie adunarea prin un discurs instructiv, îndemnând la muncă perseverență întru promovarea culturii poporului, la care în numele colegilor sei a răspuns învățătorul *Petru Cipou*.

Bal ardelenesc în București. Reuniunea „*Frăția*” a Românilor din *Cața* aflători în *București* a dat la 29 Aprilie n. în salele *Eforiei* un mare bal popular sub patronajul ministrului de culte și instrucțiune publică *Dr. C. I. Istrate*. Venitul balului e destinat cantinelor școlare (mesele studenților). În aceeași zi, la 3 ore p. m. s'a făcut sfințirea drapelului Reuniunii.

Regele României la Paris. Precum cetim în ziarele din România, regele *Carol I.* al României și prințul-moștenitor *Ferdinand* prin jumătatea lunii *Maiu* vor merge la *Paris* să cerceteze esopșiția.

Comuna Breaza din comitatul *Făgărașului* săptămâna trecută a fost bătută de un mare foc, escat pe timp de noapte. Au ars 40 case împreună cu toate clădirile laterale.

Moară arsă. Alaltăieri a ars în *Șoșlia* moara cu vapor a firmei *Baiersdorf* și *Blach* din *Timișoara*. *Paguba* e peste 100.000 de coroane.

Concert în Avrig. Inteligența română din *Avrig* invită la concertul ce-l va aranja cu concursul unui grup de teologi din Sibiiu, azi, Duminecă (23 Apr. v.) în sala hotelului comunal din *Avrig*, cu următorul program: „*Eată ziua triumfală*” de *W. Humpel*. — „*Coroana cufundată*” de *Bönicke*. — „*Nu-s.....*” de ..... — „*Cântecul ciobanului*”, solo de bass executat de *Andrieu Ludu*. — „*Marș eroic*” de *Stunz*. — „*Musicanții dela Praga*” de *Th. Krause*. — „*Hora Sinaiei*” de *G. Ventura*. — „*Toaca*” de ..... — „*Doină*”, solo de flaut, executată de *Emil Terchilă*. — „*Foaie verde de trifoiu*” și „*Tot și-am zis*”, de *T. Popovici*. — „*Cisla*”, operetă comică cu soli de *C. G. Porumbescu*. Începutul la 7½ ore. Întrarea 80 cr., 60 cr. și 40 cr. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice.

Gustul furului. La gara din *Oradea-mare* un fur și-a pus ochii pe *roatele vagoanelor*. Alaltăieri-noapte ridicând vagoanele cu scripețul, li-a scos și a dus roatele.

Ioan Breban, marele bogătoiu din *Gilad*, a fost pușcat Sâmbătă noaptea pe furis, când mergea spre casă. Uciagașul a ținut bine; victima crimei sale a murit momentan. Gendarmeria caută să afle pe uciagașul.

Încercare de omor. Vineri seara un făptuitor necunoscut a pușcat pe ferastră în locuința lui *Dumitru Pepa* din *Surduc*, voind să ucidă pe *Pepa*, care se afla la masă împreună cu familia sa. Din norocire, glonțul a nimerit numai în perete.

Foc. În comuna *Șomfalău* (com. *Turda-Arieș*) în 13 Aprilie a. c. pe la orele 3-4 p. m. niște copii din negrija părinților au făcut foc în șură care fu indesuită cu nutreț și paie; paiele luară foc, care ajutat fiind de un vânt teribil în câteva minute grajdul și șura fură cuprinse de flacări; în câteva minute trecu focul peste o uliță laterală. 2 căsi cu toate superedificatele se prefăcură în cenușă. *Paguba* se urcă la mai multe sute. Asigurate nu au fost nici una. Dintre căsile mistuite prin foc una a fost proprietatea preotului gr-cat. Focul s'a putut potoli, căci vântul încetase și poporul care deja era acasă a ajutat mult, dar în prima linie notarul primar *Demeter Ferencz* cu multă istețime și abnegare de sine s'a distins de cătră ceilalți, luând comanda pompierilor asupra sa și a isbutit a localiza focul. Cei arși au rămas pe sfințele sărbători ale Paștilor numai cu ce au fost pe ei, altceva nimic. Omului de unde s'a escat focul și-a ars și o vițea de 3 ani. X.

Din Căila ni-se scrie, că acolo a fost numit de administrator parochial preotul din *Sfântu*. Administratorul însă tocmai în postul mare nu s'a purtat cum se cuvine, pedepsind pe oameni, drept canon, cu bani, cari să și se dea dînsului. Aceste nu sînt lucruri cu cale, dle părinte.

Pisma omoară, dragostea ridică. Din frunțașă comună românească *Sistaroveț* (în *Bănat*) ni-se scrie, că în loc să se sîrbeze acolo a doua zi de Sf. Paști în dragoste și pace creștinească, s'au întemplat lucruri cari nu fac cinste celor vinovați.

Toată neînțelegerea și mânia s'a născut din pricina, că a doua zi de Paști învățătorul *Iulian Barzu* a cântat cu corul de băieți instruat de d-sa și astfel corul plugarilor n'a avut rînd la cântare. De aici apoi ceartă și necaz, mânia și supărare.

E bine când în calea spre înaintare e o întrecere cinstită, dar' frumos și folositor nu este, dacă în loc de întrecerea asta se ridică rîncorea și pisma rîutăcioasă.

Precum vedem din scrisorile primite din *Sistaroveț*, aici numai rîutatea a putut naște supărarea, pentru-că noi credem că e frumos din cale afară, că dacă în ziua primă a Sf. Paști a cântat corul plugarilor în biserică — a doua zi să cânte școlarii, copiii noștri cu glasul lor dulce și nevinovat. În loc să se fi supărat vrednicul cor al plugarilor — bucurie trebuia să-i cuprindă, pentru-că au ajuns să poată asculta și pe pruncuții lor nevinovați, cum ridică glasul lor blînd cătră Atotputernicul, pentru-ca darul și mila Lui peste noi toți să se pogoare.

De aceea noi în loc să ocărîm pe unii sau pe alții — la toți le punem la inimă adevărul, că progresul și înaintarea numai în brațele bune înțelegeri și la sînul dragostei frățești poate să crească și mare să se facă.

O nouă reuniune de cumpătare. Parochul *Victor Codarcea* din *Tăgșor* a înființat cu vre-o 30 familii din parochia sa reuniune de cumpătare.

Cârțanul Bulgariei. În 17 Martie a plecat din *Sofia* turistul bulgar *Janache Angelkov* pentru a merge la *Paris* pe jos și fără nici o cheltuială de bani. Dela *Sofia* până la *Paris* e o distanță de *trei mii de kilometri*. *Angelkov* a trecut prin *București*, *Ardeal*, *Ungaria* și *Sâmbătă* a sosit la *Budapesta*, unde a odihnit două zile, plecând ieri mai departe. Până la *Paris* însă mai este mult!

Director executiv nou al institutului nostru »Tipografia«, care scoate în tipar ziarele naționale »Tribuna« și »Foia Poporului«, a fost numit zilele aceste dl Silvestru Moldovan. Rugăm pe toți aceia, cari au daraveri cu institutul nostru, a se adresa la dl Moldovan cu deplină încredere.

Apel. Despărțământul Murș-Ludoș al Reuniunii învățătorilor rom. gr. cat. din archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, neputând din modestele sale puteri a prevedea biblioteca sa înființândă cu cărțile și ziarele necesare, apelează cu toată căldura la toți binevoitorii și spriginitorii progresului și cauzei școlare, ca să binevoiască a-1 sprigini prin donațiuni în cărți, foi, reviste ș. a.

P. t. donatori sunt rugați a trimite eventualele donațiuni la adresa subscrișului, cari se vor cuita cu mulțumită în ziaristica noastră. Murș-Ludoș, în 25 Aprilie st. n. 1900. *Vasiliu Morariu*, învățător în Ludoș (Maros-Ludoș).

Daruri pentru biserică. Pentru ajutorarea și înfrumusețarea bisericii din *Ibașfalău* au mai contribuit:

La întreprinderea dlui protopop Stefan Câmpianu fiind ajutat de cătră rev. domn Lukács Avedik, preot armeno-cat., cu concesiunea I. P. Sale dlui conte Gusztáv Máilath, episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, presbiteriul bis. arm. catolice au dăruit doi Apostoli și o Sfântă Treime încunjurată de ângeri, tot lucruri de sute de ani sculptate în lemn, cari toate după părerea pricepătorilor de lucru valorează cel puțin 4 sute coroane.

Apoi I. M. Moldovean, preposit 4 coroane; Dr. Ioan Rațiu, can. metr. 2 cor.; dl Ioan F. Negruțiu, prof. a dat 8 acați altoiși și 2 brazi în preț de 15 coroane și 10 coroane în bani; Maria Vlăsa 2 coroane; Basiliu Rațiu, profesor 2 coroane; Emiliu Viciu 1 coroană; Simion P. Mateiu 2 coroane; Silvia, Ioan, Emiliu, Veturia și Nicolau F. Negruțiu, câte 1 coroană; dl Ioan Pál, direct. de tribunal din loc 2 sfecnice pe altar aurite în preț de 48 coroane; Nicolau Gabor cu soția sa Maria Moldovean un luster în preț de 60 coroane; Simion Biriș jun. o icoană cu cadre aurite în preț de 16 coroane; D. Szentpéteri István, jun. a dăruit 20 coroane; dl Dr. Stefan Ládai, avocat o icoană avitică care reprezintă cina Mântuitorului Is. Chr.; Vasile Nicula o icoană frumoasă în preț de 12 coroane.

Mulțumind pe calea aceasta marnimoșilor dăruitori rugăm totodată pe toți cei cu inimă încălzită cătră calea sfântă a ne sta întru ajutor.

Bunul D-zeu le va răsplăti cu binecuvântarea sa cerească, eară poporul de aci cu o călduroasă mulțumită.

i. s.

Oraș pustiit de foc. Orașul *Ottava* din Canada, a fost aproape întreg pustiit de un mare foc. Peste două mii de familii au rămas fără adăpost; mulți oameni au pierit în flacări. Paguba trece peste suma de 4 milioane dolari (circa 50 milioane de florini).

Gendarm ucigaș. În Boziaș (Medgyes Bodzás) un gendarm a împușcat pe soțul seu de patulă. Causa e gelozia.

Esirea Dunărei. Zilele trecute ni-s'a soris din *Ofcea*, că întreg hotarul comunei *Ofcea* e înecat de apa Dunărei. Privind dela Panciova spre *Ofcea* nu vezi decât întins potop de apă. Toate speranțele de recoltă ale nenorociților oameni sunt nimicite total pentru anul acesta.

Earăși jertfe ale armelor gendarmerești. Cu prilejul asentărilor din cercul Alesd (în Bihor), ținute Joi (25 Aprilie) a curs earăși sânge românesc din cauza armelor gendarmilor. Flăcării din *Vad* sosind la asentare au dat în

ceartă cu gendarmii, cari au străpuns pe Gavriil Circu și pe Gavriil Ardelean Ardelean a fost străpuns pe la spate eșind baioneta prin piept; Circu în pulpa piciorului și apoi în pânțele. Amândoi au murit. Rapoartele ziarelor maghiare prezintă afacerea, ca-și-cum gendarmii ar fi fost atacați din bun senin, trântiți la pământ și gătuți, și numai pentru a scăpa de moarte pe soții sei a făcut omorul gendarmul al treilea Csáky Lajos, care alergase în ajutorul soților sei. Raport direct nu avem despre regretabila întâmplare, ci dăm faptul pe basa ziarelor ungurești.

Porunca a unsprézecea! Sfânta Maică biserică ne învață zece porunci. Care e însă a unsprézecea? Să-ți iubesti neamul și nația din tot sufletul tău, din tot cugetul tău, și în acțiunile sale s'o spriginești din toate puterile tale, pentru-ca cinste să ai între oameni. Asta e a unsprézecea!

Nația românească, prin reprezentanții sei puși în fruntea »Asociațiunii«, precum știți, a hotărât înființarea unei case naționale cu muzeu național istoric, etnografic și etnologic. În scopul realizării acestui plan de mare însemnătate națională a deschis o loterie de efecte, având să se efectuiască sortirea la 31 Maiu. Ca Români buni, pe lângă cele zece porunci ale bisericii, avem să ne supunem în prima linie poruncei noastre a unsprézecea amintită mai sus. Ear' aceasta demândă să spriginim cu toții realizarea planului cu muzeul național și — în consecuență — să cumpărăm losurile loteriei pentru casa națională toate, până într'unul. Cel-ce nu cumpără barem un los de acestea nu e nici bun Român nici bun econom, întrelăsând a spriginii o întreprindere culturală românească, ale cărei raze binefăcătoare asupra noastră a tuturor Românilor ; u să se reverse, și întrelăsând și folosirea ocaziunii de a câștiga eventual 10.000 cor. pe preț de 1 coroană.

Losuri se capătă la biroul »Asociațiunii« în Sibiu, str. Morei nr. 8, la toate băncile și librăriile românești, la colecturi și trafice, și costă numai 50 cr. un los, cu care între mulțimea de câștiguri în valoare totală de 25.000 cor. poți câștiga eventual câștigul principal, care singur prețuește 10.000 cor.

Prețul bucatelor.

În Budapesta.

Grâu de Tisa (de 75-76 chlgr.) 1 majă metr. 15 cor. 70 bani până la 16 cor. 40 bani; Grâu de Bănat (de 75-76 chlgr.) 1 majă metr. 15 cor. 50 bani până la 15 cor. 90 bani; Săcară primă 1 majă metr. 13 cor. 30 bani până la 14 cor.; Cucuruz 1 majă metr. 11 c. 10 b. până la 11 c. 30 b.

În Sibiu.

Grâu (de 76-80 chlgr.) 1 hectolitr 10 cor. 40 bani până la 12 cor. 60 bani; Săcară (de 66-70 chlgr.) 1 hectolitr 8 c. 50 b. până la 9 c. 50 b.; Cucuruz (de 70-74 chlgr.) 1 hectolitr 8 c. 60 b. până la 9 c. 80 b.; Ovės (de 42-48 chlgr.) 1 hectolitr 4 c. 20 b. până la 5 c. 20 b.; Crumpene (de 68-70 chlgr.) 1 hectolitr 2 c. 30 b. până la 2 c. 70 b.; Fasole (de 74-78 chlgr.) 1 hectolitr 7 c. 50 b. până la 8 c. 50 b. Ouă 10 buc. 40-44 bani.

În Brașov.

Grâul cel mai frumos 1 hectolitr (5 ferdele) 12 cor. 40 bani; Grâu amestecat 2 hl. 9 c. 60 b.; Săcară frumoasă 1 hl. 7 c. 20 b.; Orz mijlociu 1 hl. 7 c.; Ovės frumos 1 hl. 6 cor.; Ovės mijlociu 1 hl. 5 c. 40 b.; Cucuruz 1 hl. 9 c. 20 b.; Fasole 1 hl. 9 c.; Sămânță de in 1 hl. 24 c.;

Sămânță de cânepă 1 hl. 9 c. 40 b.; Cartofi 1 hl. 3 c.

În Timișoara.

Grâu (de 77 chlgr.) 1 majă metr. 14 cor. 60 bani până la 14 cor. 70 bani; Săcară nouă 1 majă metr. 12 c. 20 b. până la 12 c. 40 b.; Cucuruz 1 majă metr. 10 c. 70 b. până la 10 c. 80 b.; Ovės cernut 1 majă metr. 9 c. până la 9 c. 20 b.; Orz 1 majă metr. 10 c. 40 b. până la 10 c. 50 c.

Deslegarea ghiciturii din nr. 15.

Ghicitura cu ouăle ne-a fost trimisă de abonentul nostru *Rusalin Rus* din Anina.

Deslegarea ei este, că de toate au fost 81 ouă.

Bine au deslegat-o următorii abonenți:

Filon Bozdog (Urca-de-Câmpie), Nicolau Todea (Balșa), Ioan Socaciu (Sânger), Ioan Marcu, inv. (Sângeorgiul-român), Maxim Hinda (Prigor), Petru Rus, inv. (Șuștra), George Fărtaș (Târnova), Dim. Morodan (Moroda), I. Rusu (Vaca), Ilie Prica, comerc. (Feisa), Stef. Tulvan, inv. (Peștes), Ioan Literat (Luța), Petru Vulpes (Jupanet), Samson Lugojan, inv. (Sudriaș-Jupani), Teod. Jurca, comerc. (Ticvaniul-mare), George Comșa, inv. (Comăna-sup.), Const. Jurca (Prezești), Ioan Bugner (Seliștat), Ioan Răchișan, comerc. (Vucova), George Roșca (Vrani), Nic. Anghel (Ludoșul-mare), Nic. Jula (Crăciunești), Dănilă Mărchiș (Oarța-dejos), Ioan Racolția (Ercavaș), Ioan Roșca, corist (Mercina), Ilie Lazar (Alămor), Toșa Voicău (Pustiniș), Silviu Colojoara (Sculea), Avram Balin (Oravița), A. Burac (Plavisevița), P. Hurucu (Rășinari), Nic. Suci, comerc. (Gârbova), Aron Boca Velchereanu și Nic. Price (Velcher), Dumitru Iridon jun. (Apoldul-mare), Petru Gallan (Luncani), Part. Popa (Oieșdea), Ioan Domnar (Ludoșul-mare), Moise Văsiescu (Păuliș), Tănăsie Beșcheri (Teiuș), Ioan Rotar (Proștea), Atan. T. Costan (Sângeorgiul-român), George Ciubănean al lui Costan (Cusdrioara), Dem. Muntean (Lipova), Mih. Iacobete, Ioan Buteanu (Șomcuta), Maria Trif (K.S.-Mărtin), G. Canta (Comăna-inf), Petru Lobot (Uifalău), Petru Priscornită (Pintie), Stefan Bedelean, inv. (S. Mihaiu), Elena Botta (Bistrița), Teodor Muntean (Oarda-sup.), Dumitru Muntean Floare (Dognecea), Nistor Măran (Iablașița), Emanuel Costea (Teiuș), Pantelie Bugar (Checia-rom.), Oct. Doci, inv. (Feldru), Ioan Pop al lui Dumitru (Cap-Mănăștur), Stefan Hațeg, corist (Belinț), Dumitru Todea (Abrud), George Muntean, corist (Vrani), Ciril Marcu (Cnez), N. Tomuța, inv. (Țapu), Basiliu Murășan (Beriu), Crăciun Dirlea (Galșa), Martin Mitter (Vrani), Ioan Bobos (Trestie), Ioan N. Cărpinișan, măcelar (Gârbova), Ioan Varga (Veseud), Ioan Stoica, inv. (Veneția-inf.), George Credinic al lui Ilie (M.-Radna), Adam Orsa (Glodgilești), Vasile Ciortea (Mueru), Stefan Stan, preot (Vasdia), Traian Mihailovici, inv. (Sinteștiu), Isaia Stefaniga (Păr), Ausențiu Oprea, inv. (Sita), Gligoriu Jucu (Vrăniuț), Nicolae Binciciu, industriaș (Pancota), Nestor Lungu (Iertof), Nicolae T. Antone (Năsăud), Sofia Crișan (Hațeg), Ioan Popescu (Sibiul), Antone Cricovean (Alba-Iulia), T. Olărescu (Comloș), Nic. Veștemean (Veștem), Vasile Ploscariu (Frata), Ioan Frenți (Lugoj), G. Motiovan, măcelar (Cristian), Elena I. Domnariu (Oena), Ioan Bunea (Săcădate), Sim. Loloiu (Orlat), Nic. Hălălău (Cetea), Nic. Cruțiu, comerciant (Săcădate), Gavrilă Gallu (Egreș), Teodor Stefan (Berzova), Vas. Frenți (Lugoj), Mihail Fisteag (Caransebeș), Dionisie Stanciu (Viștea-inf.), Abonentul nr. 2209, Avel Hetea,

pantofar (Micuș), Toma Mieșia, preot (Alios), I. Moldovan (Cristian), Ioan A. Ciocan (Glimboaca), Ioan Pascu (Codlea), Zosim Mușoiu (Hoghilag), Gavril Hossu la inst. »Bistrițiana« (Bistrița), Basiliu Pațișia (Câmpeni), George Dan, curator bisericesc (Brad), Procopiu Ivanu (Presaca), Nic. Popovici, inv. (Martinești), Paul Dugalia (Bania), George Dumitru (Gurariului), Petru Ghejiu (Târnova), Petru Olar (Cebza-rom.), Ioan Duceș (Proștea), Augustin Mărgineanu (Cergăul-mare), Procopie Stancu (Căpâlna), Vasile Moldovan (Sistaroveț), Stefan Dancu (Ungurei), Vasile George (Brad), Ioan Pop (Pomi), Nicolae Miclăuș (Săsciori), Nicolae Oltean (Viena), Alexandru Fărcaș (Capâlnoc), Elisabeta Herban (Reșița), Simion Cristea, comerc. (Igrăș), Ioan Samoilă (Frăua), Ioan Codău, inv. (Vingard), Nistor Ogrin (Marcovăț), Aurel R. Bodea, inv. (Mireșul-mare), Emanuil Oltean, inv. (Căpâlnaș), Mihail Guran (Domașnia), Ioan Cărpinișan, opincar (Gârbova), Vichente Stan (Maciova), Vasiliu Morariu, inv. (Doboca), Ioan Rob (Orăștie), Petru Ogrean (Veștem), Stefan Bojin, inv. (Ostrov), Mihail Bojin (Bocșarom.), Nic. Morariu (Giagăș), Dimitrie Crăciun (Răcășdia), Teodor Ungur (Mărgău), Ioan Borcia, faur (Seliște), Ioan Ban (Mociu), Simion Fleșeriu (Veseud), Pavel Mișca, pantofar (H.-Cristior), Nicolae Șerb (M.-Uioara), G. Murășan (Enciul-săsesc), Tamaș Blaga (Poeni), Ioan Mango, inv. (Mărgău), Nic. Popovici (Luncovița), Cabinetul de lectură »Infrățirea« (Valea-sacă, Bucovina), Iuliu Socol, preot (Cianul-mare), Ioan Borgovan (Teure), Sim. Nemeș, student (Blaj), Iulian Cio-

ban (Folia), Pavel Lazar (H.-Brad), Vasile Duvlea (Sebeșel), Zaharie Murășan, inv. (Fizeș), Alexandru Oltean, faur, Irimie Langa (Perșani), Alexandru Pop (Chend), Costa Baloși (Toracul-mic), David Micșia (Mercina), G. Sigmirean (Rusul-de-sus), Vich. Goleși (Moșnița), Nicolae Irimescu (Birna), Iulian Muntean (Oieșdea), M. Florea, student (Brad), Iosif Borcoman (Cohalm), Nic. Presia (Bonic).

Numele acestor deslegători s'a scris fiecare pe câte o bucățică de hârtie, ear' hârtiile s'au pus toate în o urnă (vas) și (ca la loterie) un membru al redacției noastre a tras una din țiduli. Pe țidula trasă a stat numele abonentului *Petru Ghejiu*, lucrător la calea ferată pe Bôrzava (Târnova). Astfel Petru Ghejiu a câștigat premiul »Teara Noastră«, descrierea părților de meazăzi ale Ardealului, de Silvestru Moldovan. Cartea 'i-s'a trimis lui Ghejiu, cu rugarea, că după-ce va ceti-o el, să o dea și prietenilor și cunoscuților sei spre cetire.

POSTA REDACȚIEI.

N. T. în Cen. Ghicitura n'ai nimerit-o. Poesiile vor urma, dar' trebuie așteptat rindul.

P. Gh. în T. Norocul a căzut pe d-ta. »Mogos vornicul« a eșit în tipar; din care carte 'i-ai scris?

P. V. în Z. Trimite ghicitura; o vom publica.

N. A. în Lud.-mare. Acum sunt la guvern conservatorii, cam de un an.

O. D. în F. Cu Botha vom cerca a ne informa pe sigur.

G. F. în Têrn. Bravi sînteți, dar' să publicăm nu e bine.

Ioan Sighișorean în Ib. »Almanachul« 'am trimis în 9 Aprilie a. c. Călin-darul de două-ori și dacă nu le-ai primit e de vină posta. Săptămâna aceasta v'am scris cazul. Ai primit corespondența? Trimite timbre, ca să 'ți trimitem recomandat cărțile.

D-sale Andr. P. în C. ung. Darea e mare și pe alte locuri, — dar' ce să faci dacă domni unguri din sfatul țerei nu se gândesc să ușureze sarcinile poporului. — Cu boala d-tale cearcă și la alt medic și dacă e lipsă lasă să te opereze. — Cu vacile cari nu dau lapte am scris ce e de făcut — caută în numărul din urmă a »Foi Pop.« — Fata să meargă la judecată.

I. P. econ. în Pomi. Publicăm bucuros, dar' ne rugăm a ne scrie pe scurt. Ghicitura cu porcii e frumoasă; vom folosi-o. dar' te rugăm pentru deslegare să o avem.

Traila S. în Pustiniș. Ne pare rău, dar' ne vine peste mână a vă trimite de aici. Cumpărați din Timișoara dela o apotecă. Quantul nu e hotărît, ci timp mai lung, după-cum e scris în foaie, dar' fără întrerupere. Cimbriul e ieftin.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrieu Balteș**
Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: **Iosif Marschall**.

JULIUS ERÖS

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.— până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	» 9.— » 20 »
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	» 18.— » 30 »
Oroloaje pentru dame din aur, veritabil de Genf	» 24.— » 70 »
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	» 40.— » 160 »
Deșteptător de nichel, marcă fină	» 4.— » 6 »
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	» 10.— » 30 »
Oroloaje cu pendul vieneză cu ponduri	» 28.— » 70 »
Oroloaje de părete, diferite modele	» 4.— » 30 »
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	» 12.— » 40 »
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	» 18.— » 60 »

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul	» 4.— » 48 »
Inele de aur cu diamant veritabil	» 12.— » 52 »
Inele de aur cu brilliant veritabil	» 24.— » 300 »
Inele de aur cu brilliant imitat	» 7.— » 12 »
Cercoi de aur de tot felul	» 4.— » 12 »
Cercoi de aur cu diamant veritabil	» 13.— » 80 »
Cercoi de aur cu brilliant veritabil	» 46.— » 500 »
Cercoi de aur cu brilliant imitat	» 7.— » 12 »
Brățare de aur de tot felul	» 20.— » 40 »
Broșe de aur de tot felul	» 12.— » 40 »
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	» 2.— » 8 »
Cercoi și inele de argint	» 1.60 » 4 »
Brățare și broșe de argint	» 1.60 » 10 »

Juvere de tot felul dela 15 or. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țiltoare de țigarete, tacămuri, chibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectuesc îndelată, pe lângă rambursă sau trimitere antiolpativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul »Transilvania«).

Andrieu Balteș

La librăria „Tipografiiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vînd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

— Prețul 2 coroane. —

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferințe publice.

— Prețul 3 coroane. —

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 50 bani.

Librăria „Tipografiiei“,

Sibiu, soc. pe acțiuni.

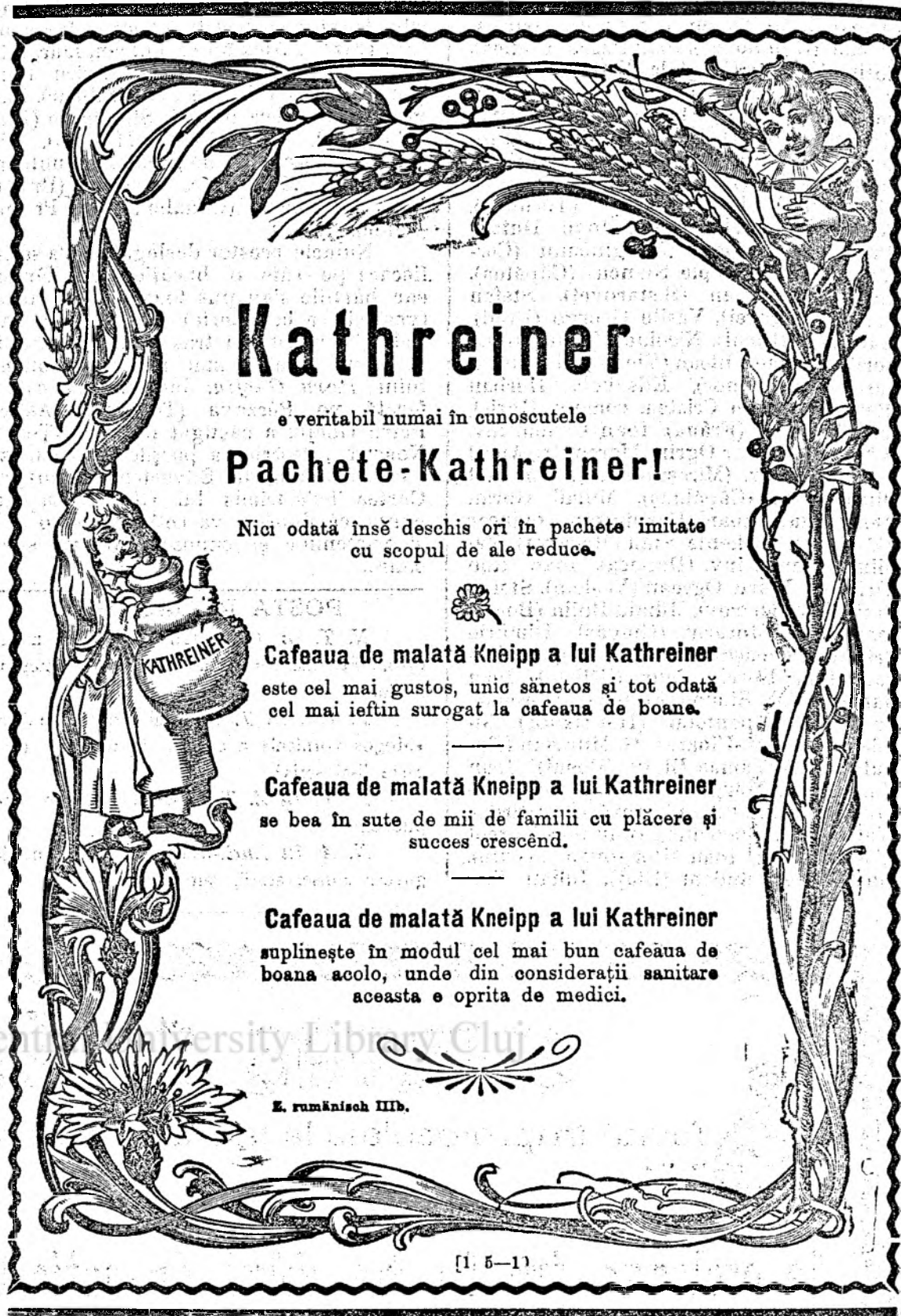
La „Tipografiia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVESTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzînd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă num. 1 cor. plus 20 fil. poșta.

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele

Pachete-Kathreiner!

Nici odată însă deschis ori în pachete imitate cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner este cel mai gustos, unic sănătos și tot odată cel mai ieftin surrogat la cafeaua de boane.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner se bea în sute de mii de familii cu plăcere și succes crescînd.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner suplinește în modul cel mai bun cafeaua de boana acolo, unde din considerații sanitare aceasta e oprită de medici.

E. rumänisch IIIb.

[1. 5-1]

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumînă Atycelen. —

Gustav Mooss,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[8] 34-